

Software Bus

HCC!dagen 2009

Nu gratis voor HCC-leden

Ubuntu 9.10

Rhino's Windows 7

PCtoGO zakcomputer

Fonera 2.0N € 20 korting

Uitslag DigiFotoWedstrijd

CompUsers op HCC!dagen

HME
2009
Jaarbeurs Utrecht

27, 28 en 29 november 2009

hcc!CompUsers
systemen en applicaties

2009 **5**

Officieel orgaan van *hcc!CompUsers* interessegroep

Inhoud

- 1 Voorpagina
- 2 Inhoud
- 2 Van de redactie
René Suiker (hoofdredacteur)
- 2 Bij de voorpagina
- 3 Drie redenen om de HCC-dagen niet te missen
Petra Claessen (directeur/bestuurder HCC)
- 3 ALV 25-4-2009
- 4 CompUsers op HCC!dagen
- 8 USB-stick met PctoGO
Henk van Andel
- 12 GigaHits 2009-5
Henk van Andel
- 13 MultiMediaMaX 2010
- 13 DigiFotoDisc 2010
- 13 WebOntwerp 2010
- 14 Rhino onder Windows 7
Rein de Jong
- 18 Uitslag DigiFoto VakantieWedstrijd
Jos van den Berge
- 22 De Ubuntu Koala met Karma
Hans Lunsing
- 23 Overall Ter Wereld Gratis Internet
John van der Laak
- 24 MegaCompUsersDag
René Suiker
- 25 De kaderdag van 24 oktober 2009
René Suiker
- 26 Vanuit de vereniging: de redactie
- 27 WENSKAART maken en afdrukken
Henk Rieke
- 28 PC-BSD gebruiken als server
Jan Stedehouder
- 32 CompUsers VraagBaak

Bij de voorpagina

De belangrijkste activiteit zijn, zoals elk jaar in deze tijd van het jaar,

de HCC-Dagen

op 27-28-29 november in de Jaarbeurs te Utrecht. In deze SoftwareBus wordt daar ruim aandacht aan gegeven.

Op de voorpagina van deze SoftwareBus vind je een collage van foto's van de HCC-dagen van vorig jaar.

Van de redactie

De SoftwareBus is ons verenigingsblad, een tijdschrift over het gebruik van computers en de gebruiken van CompUsers. En het is de bedoeling, dat we er nog meer dan voorheen een echt verenigingsblad van gaan maken.

We blijven volop aandacht geven aan artikelen die u wegwijs maken omtrent de computerhobby, maar we willen ook meer aandacht voor de activiteiten binnen CompUsers. Als een soort baken binnen de vereniging, waarop u kunt terugvallen.

Ik merk trouwens dat ik onbewust terugkom op een eerder genomen besluit binnen de vereniging. Ik vind het niet werken: een artikel schrijven en de lezer tutoyeren. Het was een keer besloten, met uw welnemen ga ik proberen dat terug te draaien. Ik ken veel van mijn lezers wel, in één op één gesprekken ben ik een groot voorstander van tutoyeren, maar dan kan ik u aankijken en zien of het goed overkomt of niet. Als ik hier zit te schrijven, zie ik u als lezer niet en wens ik u weer met u aan te spreken.

Een nieuw aspect dat we in de SoftwareBus willen opnemen is de 'ingezonden brief'. We hebben als bestuur en redactie wel eens een ingezonden brief gekregen, maar als het niet als artikel kwam is er bij mijn weten nooit iets van geplaatst, in elk geval niet recentelijk.

In ons blad komen experts aan het woord, maar soms ook de 'gewone man' of de 'gewone vrouw' (de expert is geslachtloos, maar niet onzijdig). In de artikelen kunnen soms zaken staan waar je het niet mee eens bent.

Binnen een vereniging moet dat ook kunnen: we delen dezelfde hobby, maar ieder vanuit zijn of haar eigen invalshoek. We mogen het dan ook best wel eens oneens zijn met wat iemand opschrijft voor de SoftwareBus en daar iets over schrijven.

Graag zelfs, als we maar wel respectvol met elkaar blijven omgaan.

Er mag best een onjuistheid staan in een artikel; daarmee is de schrijver nog niet dom, om het maar recht voor zijn raap te zeggen.

De vorige keer hebben we verzuimd de concept-notulen in de SoftwareBus op te nemen. Dat maken we deze keer goed. Verder in dit nummer aandacht voor de HCC-Dagen, al heet het evenement tegenwoordig anders. We kijken ook nog even terug naar de CompUsers Kaderdag, die onlangs plaatsvond in zaal Kalahari van Ouwehand's Dierenpark in Rhenen.

Daarnaast natuurlijk veel aandacht voor Linux en voor Windows 7, maar uiteraard staat er meer in.

De volgende SoftwareBus zal in het teken staan van de kerst en de jaarwisseling, maar in dit nummer vindt u al een artikel over het maken van wenskaarten. Als we daar namelijk mee zouden wachten tot het volgende nummer, komen ze te laat aan en dat wil vast niemand.

Veel leesplezier en tot ziens op de HCC-Dagen!

René Suiker
hoofdredacteur

Drie redenen om de HCC!dagen 2009 niet te missen!

Beste HCC-er,

Op 27, 28 en 29 november 2009 vinden in de Jaarbeurs te Utrecht de HCC!dagen 2009 plaats, een onderdeel van het evenement HME (Home Multimedia Entertainment). HCC is aanwezig met een interactief paviljoen van maar liefst 1500m². Maakt u ook kennis met de onbegrensde wereld van uw vereniging HCC? Ik geef u alvast drie goede redenen om dit jaar de HCC!dagen niet te missen.

De eerste reden om naar de HCC!dagen te gaan is dat we dit jaar volop aandacht hebben voor onze HCC-groeperingen. Al onze groeperingen vindt u op het HCC-paviljoen. Zij presenteren zich door middel van presentaties, lezingen en workshops. Nieuwsgierig naar de activiteiten die de diverse groeperingen organiseren? Enthousiaste vrijwilligers staan voor u klaar om al uw vragen te beantwoorden.

In ons paviljoen staat het uitwisselen van kennis, kunde en ervaring centraal. Een tweede goede reden het evenement te bezoeken. We hebben speciale aandacht voor een groot aantal thema's als Home Entertainment, Besturingssystemen en Programmeertalen, Foto, Video en Creatief, Games, Hardware en Computergeschiedenis. We houden tientallen workshops en lezingen over bijvoorbeeld Windows 7, Google, het bewerken van foto's en VoIP. Bekijk eens het aanbod van al onze lezingen en workshops op www.hcc.nl. Ik ben ervan overtuigd dat u onder de indruk bent.

Als laatste reden wil ik noemen dat we dit jaar hebben besloten dat elk HCC-lid gratis naar de HCC!dagen mag gaan. Voor de overige dagen krijgen leden een flinke korting op

de entreprijs. HME, waarvan de HCC!dagen een vast onderdeel vormen, is de grootste computerbeurs voor consumenten in de Benelux. In 2008 waren er ruim 53.000 betalende bezoekers. Door de gratis toegang voor alle HCC-leden verwachten we een nog hogere opkomst dan vorig jaar. Ervaar ook dit grootse en unieke digitale evenement!

Er zijn nog véél meer redenen om dit jaar naar de HCC!dagen 2009 te gaan. Zo hebben we een Seniorendag, een Familiedag en een Studenten/Jongereindag. Ook geven we op het HCC-paviljoen veel informatie over de diverse vormen van HCC!hulp. En wat dacht u van een bezoekje aan de spectaculaire rallyauto van het DakarPress Team op ons paviljoen? Nieuw dit jaar is dat we tijdens de HCC!dagen samenwerken met onze zakelijke partners. Zoals u van ons gewend bent houden we u op de hoogte van het laatste nieuws via onze website en de wekelijkse nieuwsbrief.

Ik ben enorm trots op onze actieve kader- en kernleden die dit jaar de HCC!dagen realiseren. Zonder hen hadden we nooit zo'n mooi evenement kunnen neerzetten. Daarom een oproep aan u allen om deelgenoot te worden van alle inspanningen van uw collega-leden.

Heel graag tot ziens op de HCC!dagen 2009!

Petra Claessen
Directeur en bestuurder HCC

Algemene Leden Vergadering 25 april 2009

Hieronder geven we een kort verslag op hoofdlijnen. Het volledige (concept) verslag staat op www.CompUsers.nl (Ledenkatern).

1 Inhoudelijke ontwikkelingen

Het activiteitenoverzicht over 2008 laat te weinig vooruitgang zien in vergelijking tot dat van 2007. Dat komt door een tekort aan vrijwilligers en een bestuur dat zelf te veel uitvoerend werk doet. Het bestuur moet beleid ontwikkelen en besturen. De kwaliteit van de plannen moet omhoog. Het is zaak meer vrijwilligers te vinden en functionerende vrijwilligers te behouden. Vooral de Platforms als Digifoto, Windows 7 en de activiteiten met betrekking tot de website hebben dringend versterking nodig. Het bestuur moet actiever scouten: geschikte mensen aanspreken.

2 HCC-centraal

HCC-centraal doet er alles aan om met regio's en interessegroepen synergie te creëren zodat we weer meer een vereniging worden. Structuren en procedures, reglementen en dergelijke, krijgen vorm. De nieuwe financiering van de activiteiten wordt geëvalueerd. HCC-centraal werkt hard aan het uitbreiden van het pakket van voordelen voor HCC-leden. Behalve met de twee uitgevers is nu ook samenwerking in de maak met Omroep MAX en Seniorweb. Betere communicatie met de leden heeft prioriteit.

3 Financiën

De financiën zijn in orde, zowel de jaarrekening als de begroting. De inkomsten uit SoftwareBus zullen toenemen. Of we voor onze activiteiten financiën gaan krijgen van de HCC is nog de vraag. Hoe dan ook is actievere ledenwerving gewenst. Dat zou kunnen door bijvoorbeeld korting te gaan geven op de SoftwareBus.

4 Bestuur

Florus Vogelaar en Kees van der Vlies verlaten het bestuur. Beiden hebben grote verdiensten voor CompUsers. Sjek Derks en René Suiker worden benoemd. Voor meer info over het nieuwe bestuur: zie verder.

5 Statuten

Het bestuur krijgt de opdracht een discussie voor te bereiden met het kader ten behoeve van de volgende Algemene Ledenvergadering. Er moet nagedacht worden over de voor- en nadelen van een statutenwijziging die de doorstroming van bestuursleden bevordert door de zittingsperiode in duur en aantal malen achtereen te beperken.

Molenhoek, 29 mei 2009
Sjek Derks, Secretaris CompUsers

● CompUsers op HCC-dagen ●

Evenals vorig jaar maken ook in 2009 de HCC!dagen deel uit van HME 2009. In de Jaarbeurs in Utrecht op 27-28-29 november van 10-17 uur. HCC-leden (dus ook CompUsers-leden) kunnen op vertoon van hun HCC-Ledenpasje een gratis toegangsbewijs krijgen

De Jaarbeurs ligt naast het Centraal Station en is uitstekend te bereiken via openbaar vervoer. Per auto kan ook, er zijn voldoende parkeerplaatsen. Parkeren is duur, je kunt goedkoper naar het Transferium Westraven (langs de A12) rijden en daar met openbaar vervoer verder gaan. De HCC organiseert ook busreizen, dan bespaar je een hoop kosten voor je eigen auto en parkeren. Zie www.hcc.nl.

DiversiteitsPlein

De stand van de HCC neemt de helft van Hal 8 in beslag, met een na binnenkomst rechts.

Daar vind je de HCC in alle breedte, ingedeeld in thema's. CompUsers is op zich een interessegroep die veel terreinen bestrijkt. Je vindt CompUsers op het hcc!DiversiteitsPlein.

Op het hcc!DiversiteitsPlein vind je een grote hoeveelheid toepassingen voor je pc thuis. Zoals internet, het maken van je eigen website, freeware en open source software, tekstverwerking, spreadsheets, telefoneren via internet. En nog veel meer.

Ook vind je daar de misschien meer exotische toepassingen zoals postzegels verzamelen, astrologie, genealogie. En een aantal dames laat zien dat ze tegelijk kunnen praten en breien terwijl ze bezig zijn met borduren met behulp van de pc. Laten we maar hopen dat de pc het zware werk zal doen.

Neem er de tijd voor

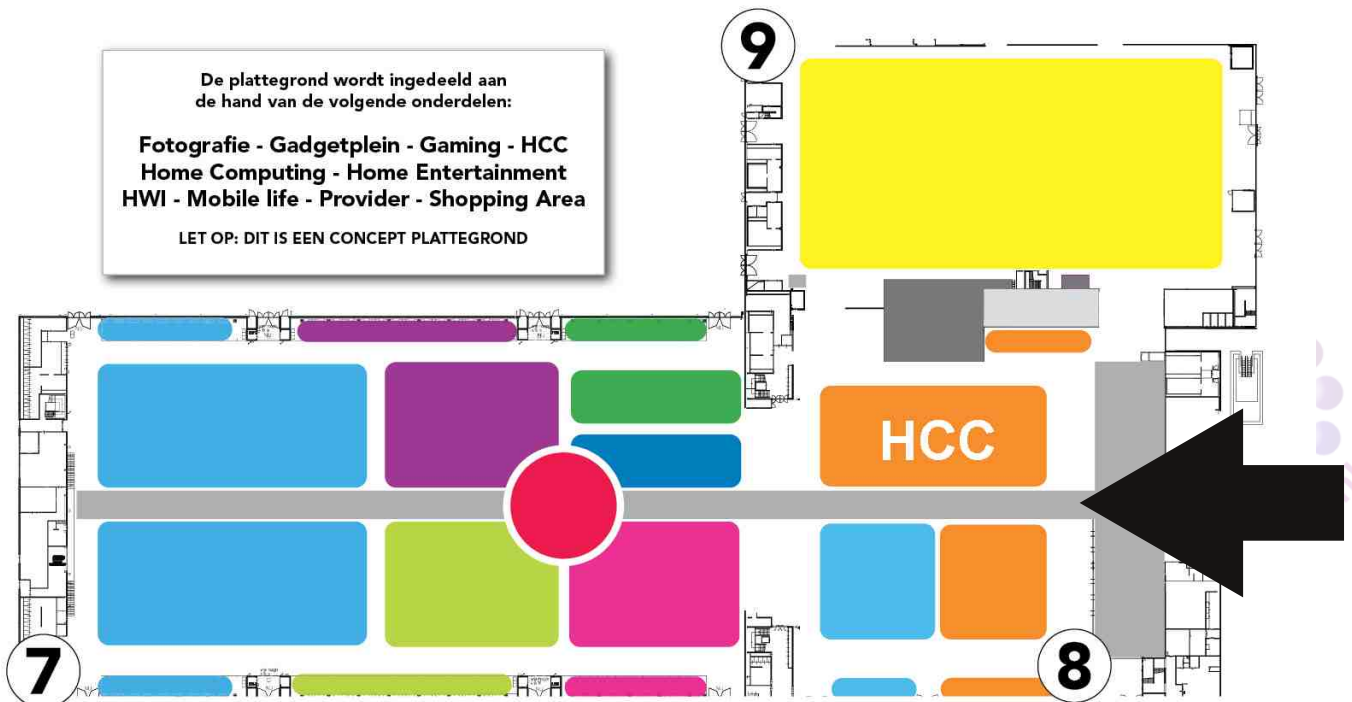
Centraal op het hcc!DiversiteitsPlein vind je gratis koffie met een cookie. Aangeboden door de HCC voor alle HCC!leden en

27, 28 en 29 november

voor alle introducés. De koffie haal je af bij de centrale info-stand. Daar helpen ze je ook verder als je vragen hebt. En je kunt er allerlei CD-ROM's en DVD-ROM's aanschaffen met software, voornamelijk uitgegeven door de CompUsers-ig.

Drink rustig je koffie, terwijl je een gezellig praatje maakt met je buurman. Of je vragen afvuurt aan de aanwezige CompUsers VraagBaak-medewerkers en andere deskundigen. Dat mogen ook 'stomme' vragen zijn, want niemand hoort het. Het kunnen ook heel diepgaande vragen zijn; waarschijnlijk wordt je dan doorverwezen naar één van de clusters op het DiversiteitsPlein waar de 'echte deskundigen' allerlei programma's en toepassingen demonstreren.

Ga gerust aan tafel zitten bij een cluster die je diverse toepassingen demonstreren en uitleggen. De volgende clusters staan gepland:

DTP, SoftwareBus en GigaHits

Heb je al eens gezien hoe een magazine op een pc wordt samengesteld? DTPN (Desk Top Publishing) heet dat in moderne terminologie. De redactie van het CompUsers magazine SoftwareBus demonstreert aan de hand van het gratis open source programma Scribus hoe de SoftwareBus tot stand komt.

Bij elke SoftwareBus wordt een DVD-ROM verstrekt onder de naam GigaHits, vol open source/freeware/demo/trial

HCC in Hal 8

voor Skype en SIP
- je eigen telefooncentrale met Asterisk of ander programma
Van alles zal een exemplaar

gratis programma Picasa, waarmee je uitstekend foto's op internet kunt publiceren. Ook hiervoor wordt 2x per dag een Workshop gehouden.

CompUsers met diverse toepassingen

software. Het DiscTeam laat zien hoe de software wordt geselecteerd, de 'previews' worden gemaakt en uiteindelijk de GigaHits wordt samengesteld.

En natuurlijk kun je kennis maken met de redactie van de SoftwareBus, je wensen kenbaar maken of praten over de mogelijkheid om zelf ook eens mee te doen.

De SoftwareBus kost normaal € 24/jaar. Maar voor HCC- en CompUsersleden is de prijs per jaar slechts € 15. Daar krijg je 6 nummers voor, inclusief de DVD-ROM! Aanmelden op www.CompUsers.nl/eShop of de HCC-dagen

VoIP en Fon

VoIP is bellen via internet. Kom kennis maken met de vele manieren waarop dat kan:

- Skype of SIP ('gewone telefonie')
- Bellen met je pc aan: koptelefoon/microfoon, USB telefoon, USB dual phone kastje
- LAN/IP telefonie: modems met telefonie, ATA's, IP telefoons
- Draadloos: DECT, WLAN of Bluetooth

CompUsers-stand HCC-dagen 2009 (voorontwerp)

gedemonstreerd worden en er wordt deskundige uitleg bij gegeven.

Ook wordt het Fon wereldwijde netwerk van WLAN/WiFi access points gedemonstreerd. Je kunt je gratis aanmelden en er vervolgens gratis gebruik van maken. De Fon routers worden gedemonstreerd, inclusief de nieuwe en heel interessante Fonera 2.0N.

WebOntwerp en Internet

Het CompUsers Platform WebOntwerp presenteert hier hun nieuwe CD-ROM WebOntwerp 2010, vol nieuwe software en 'content' die je nodig hebt voor het ontwerpen van een website. Alle programma's en inhoud is gratis of op basis van demo/trial te gebruiken.

Ook zal het Platform WebOntwerp de gratis WYSIWYG HTML editor demonstreren. Als je wat meer wilt weten, dan kun je 2x per dag aan een korte Workshop deelnemen.

Daarnaast zullen allerlei andere internet programma's worden gedemonstreerd. Onder andere het

Office toepassingen

Met Office toepassingen bedoelen we Microsoft Office, OpenOffice.org en dergelijke kantoorapplicaties. Hoezo kantoor? Inderdaad, het zijn ook belangrijke toepassingen voor thuis.

In de office suites vind je tekstverwerking (Microsoft Word, OpenOffice Writer), spreadsheets (Microsoft Excel, OpenOffice Calc), presentatieprogramma's (Microsoft PowerPoint, OpenOffice Impress), database programma's en dergelijke.

Bij CompUsers zie je de dure commerciële programma's naast de gratis programma's. Powered by het CompUsers Platform Windows. Zie de overeenkomsten. En de verschillen.

Freeware en Open Source

Natuurlijk zijn er veel goede commerciële programma's. Maar er is ook veel freeware en open source programmatuur die vaak net zo goed is. We laten hiervan een aantal zien op een breed terrein. Echt teveel om hier op te noemen. En als je iets speciaals zoekt, dan weten we vaak een oplossing en misschien kunnen we het ter plekke voor je demonstreren.

Innovations

Wat zijn de meest belovende nieuwe technologieën waarmee je morgen te maken krijgt? CompUsers heeft een aantal voor je verzameld. De nieuwe apparaten worden gedemonstreerd en je mag er nog aankomen ook. Zoals:

- 3D beeldscherm
- eReader
- Touch screen beeldschermen
- Netbooks
- Nettop pc's
- 3G internet
- Kabel internet

Workshops, demo's en lezingen

Als de koffie nog te heet is, dan kun je net zo goed even gaan zitten bij een Workshop of Demo/Lezing. Bij Workshops mag je zelf achter de pc in 20 minuten de hoofdzaken van een interessante toepassing leren onder deskundige leiding. Bij Demo's/Lezingen wordt een toepassing je in 20 minuten uitgelegd op een duidelijke wijze. Voor je het weet en voor je koffie op is, leer je er zo nog een heleboel bij!

De meeste Workshops en Demo's/Lezingen worden 's-morgens en 's-middags gepresenteerd. Drie dagen lang. De voorlopige programma's vind je hieronder. Maar er kunnen altijd wijzigingen optreden. Kijk voor het laatste nieuws op www.CompUsers.nl/HCCdagen.

Het aantal deelnemers voor een Workshop is beperkt, want er zijn slechts 6 pc's beschikbaar. Als je er zeker van wilt zijn dat je kunt meedoen, reserveer dan een plaats op www.CompUsers.nl/eShop. Deelname en uiteraard ook het reserveren zijn gratis. En als je geen plaats meer hebt kunnen bemachtigen, dan kun je altijd nog als toeschouwer het nodige opsteken.

Workshops

Voorlopig dagprogramma Workshops is:

Workshops		
Tijd	Onderwerp	Inleider Groepering
1 10.30	MuseScore: freeware partituur en muziek	Ton van Doorn, CompUsers-ig Platform Muziek
2 11.00	Plaats je foto's op internet (Picasa)	Rinus Alberti, CompUsers-ig Platform DigiFoto
3 11.30	Website maken met KompoZer (free)	René Suiker, CompUsers-ig Platform WebOntwerp
4 12.00	OpenOffice Writer	Cees Otte, CompUsers-ig Platform Windows
5 12.30	Kleurcalibratie voor DTP	Jurriaan Nijkerk, CompUsers-ig Platform DigiFoto
6 13.00	OpenOffice Calc	Isja Nederbragt, CompUsers-ig Platform Windows
7 13.30	MuseScore: freeware partituur en muziek	Ton van Doorn, CompUsers-ig Platform Muziek
8 14.00	Plaats je foto's op internet (Picasa)	Rinus Alberti, CompUsers-ig Platform DigiFoto
9 14.30	Website maken met KompoZer (free)	René Suiker, CompUsers-ig Platform WebOntwerp
10 15.00	OpenOffice Writer	Cees Otte, CompUsers-ig Platform Windows
11 15.30	Kleurcalibratie voor DTP	Jurriaan Nijkerk, CompUsers-ig Platform DigiFoto
12 16.00	OpenOffice Calc	Isja Nederbragt, CompUsers-ig Platform Windows

Hier is wat informatie over de inhoud van de Workshops:

MuseScore: partituur en muziek
MuseScore is een betrekkelijk nieuw 'open source' freeware programma voor het maken van bladmuziek. Een complete partituur is ook geen probleem. De bladmuziek kan op diverse manieren worden geprint of als bestand worden opgeslagen. Maar je kunt er ook een midi-bestand van maken of zelfs als bijvoorbeeld WAV-bestand afspelen. Ontdek de muzikale maestro in jezelf tijdens deze Workshop!

Plaats foto's op internet (Picasa)
Leuk, die eigen website. Maar nu wil je je foto's van de vakantie aan je vrienden laten zien. Dat kan. Bijvoorbeeld met het gratis programma Picasa, dat

overigens nog veel meer onder de motor-kap heeft. Leer de basisprincipes in snel-treinvaart tijdens deze Workshop.

Website maken met KompoZer
KompoZer is één van de beste en bovendien gratis/open source WYSIWYG HTML-editors. Je zult na 20 minuten Workshop niet dit uitgebreide programma beheersen. Maar je maakt wel kennis met de basisbeginselen en je kunt je eerste toepassing maken.

OpenOffice Writer
OOo (OpenOffice.org) is een gratis open source office suite die bijna net zoveel en soms meer dan het dure Microsoft Office kan en hiermee in hoge mate compatibel is. Tijdens deze Workshop leer je OpenOffice Writer kennen, de pendant van Microsoft Word.

Kleurcalibratie voor DTP
Er zijn weinig onderwerpen zo belangrijk voor elke dag als kleuren. En er zijn weinig onderwerpen zo mystiek voor degenen die er dagelijks mee omgaan. Wat zijn additieve en subtractieve kleuren? En wat is de gamut? Pas dit toe in een praktijkgerichte Workshop voor het calibreren van je beeldscherm.

OpenOffice Impress
Ook OpenOffice Impress is een deel van

de OOo suite. Impress is de pendant van Microsoft PowerPoint. Leer in deze Workshop hoe je snel een eenvoudige presentatie maakt waarmee je je punt kunt overbrengen op het publiek.

Demo's en Lezingen		
Tijd	Onderwerp	Inleider Groepering
1 10.30	Postzegelalbum maken met AlbumTek	Daan Bezemer, Postzegel-ig
2 11.00	Fon: overal gratis internet met Fonera 2	John van der Laak, CompUsers-ig Platform VoIP
3 11.30	Van bladmuziek naar concert met de pc	Evert Vinkenborg, CompUsers-ig Platform Muziek
4 12.00	VoIP: super besparen op telefoonkosten	Henk van Andel, CompUsers-ig Platform VoIP
5 12.30	TotalCommander: de betere verkenner	Rein de Jong, CompUsers-ig Platform Windows
6 13.00	Firefox, Internet Explorer of Chrome?	René Suiker, CompUsers Platform WebOntwerp
7 13.30	Genealogie is een "geslachtsziekte"	Jos van Jaarsveld, Genealogie-ig
8 14.00	Fon: overal gratis internet met Fonera 2	John van der Laak, CompUsers-ig Platform VoIP
9 14.30	Van bladmuziek naar concert met de pc	Evert Vinkenborg, CompUsers-ig Platform Muziek
10 15.00	VoIP: super besparen op telefoonkosten	Henk van Andel, CompUsers-ig Platform VoIP
11 15.30	TotalCommander: de betere verkenner	Rein de Jong, CompUsers-ig Platform Windows
12 16.00	Firefox, Internet Explorer of Chrome?	René Suiker, CompUsers Platform WebOntwerp

Lezingen en demo's

Het voorlopig dagprogramma voor de Demo's/Lezingen staat onderaan deze pagina.

Tijdens de Demo's/Lezingen komt het volgende aan de orde:

Fon: overal gratis internet

Met Fon kun je gratis deelnemen en dan op heel veel plaatsen waar ook ter wereld gratis via WLAN (WiFi) op internet. Dat wist je al. Met de nieuwe Fonera 2.0N het je een meer dan volwaardige router met 4 LAN-poorten, 300n WiFi, kun je downloaden terwijl je pc uit staat en nog veel meer.

Van bladmuziek naar concert met de pc

Leer hoe je bladmuziek of een hele partituur maakt, hoe je de stemmen toekent aan midi-instrumenten en uiteindelijk een compleet concert ten gehore kunt brengen. Dat kan ook met gratis programma's.

VoIP: super besparen op telefoonkosten

Veel mensen bellen al via internet. Maar hoe kun je maximaal op belkosten besparen, zelfs als je een 'flat fee' abonnement hebt? Dat ga je leren in deze Demo/Lezing.

TotalCommander: de betere verkenner

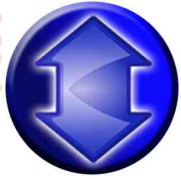
Ook in Windows 7 is de standaard Windows verkenner erg beperkt in functionaliteit. Daarom grijpen velen naar betere programma's. Op dit gebied is TotalCommander één van de beste. En het is verkrijgbaar in het Nederlands.

Firefox, Internet Explorer of Chrome?

De makers van internet browsers rollen over elkaar heen met hun nieuwe gratis browsers en de gunst van de internetters. Ze verdienen aan advertenties. Maar wat is voor jou de beste browser?

● USB-stick met PCtoGO ●

Henk van Andel

Hier stellen we de PCtoGO voor. Een USB-stick van 15 gram die je altijd bij je kunt hebben, met volwaardige programma's. Het enige wat je daarbij nodig hebt is een pc. En die vind je bijna altijd wel bij je gastheer en in elk bedrijf.

Computers worden steeds kleiner. Netbooks komen in de plaats van laptops, maar zijn eigenlijk toch nog te groot om dagelijks op zak te hebben. Mobiele telefoons waarmee je kunt browsen en e-mailen. Handig, maar het heeft nogal beperkingen.

Wat is PCtoGO?

Het is een USB-stick. Kort samengevat heeft PCtoGO de volgende eigenschappen:

Portable programma's

Als je de PCtoGO in een pc met werkend Windows steekt, komt automatisch een menu van waaruit je een groot aantal heel goede programma's kunt starten.

Bootable

Steek de PCtoGO USB-stick in een USB-poort en start de pc op vanaf de USB-stick. Dan start \Puppy Linux op. Een mooie en kleine Linuxdistributie met een groot aantal applicaties. Je moet de pc wel zo instellen dat die opstart van een USB-stick.

Dit is wel heel erg kort samengevat. Verderop komen we erop terug hoe je kunt opstarten van een USB-stick en hoe de 'auto-start' werkt op een Windowsysteem. Het lukt namelijk bijna

Gratis PCtoGO voor SoftwareBus-abonnees!

Abonnees van de SoftwareBus die tijdens de HCC-dagen op 27, 28 of 29 november 2009 CompUsers bezoeken, kunnen de gratis CompUsers USB-stick PCtoGO afhalen. Neem je HCC-ledenpas mee, zodat we snel aan de hand van de barcode bent. En je bestanden kunnen zien of je abonnee bent. En je kunt ook ter plekke nog abonnee worden (HCC- en CompUsers-leden betalen slechts € 15/jaar voor 6 nummers en 6 GigaHits DVD-ROM's)

De PCtoGO USB-stick is tijdens de HCC-dagen voor CompUsers-leden ook te koop voor € 6,00. Voor niet-leden bedraagt de prijs € 7,50. Lid worden van CompUsers kost voor HCC-leden meestal niets extra, omdat het lidmaatschap van één interessegroep al in de HCC-contributie van € 24,75 inbegrepen is.

Bestellen bij www.CompUsers.nl/eShop kan ook, maar de prijs is dan hoger (€ 7,50) i.v.m. de extra kosten.

altijd geheel automatisch, maar soms moet je wat instellen. En in uitzonderingsgevallen zal het helemaal niet werken, bijvoorbeeld bij oudere pc's.

De capaciteit van de PCtoGO-stick is 2 gigabyte. Hiervan wordt ongeveer één gigabyte in beslag genomen door de programmatuur. Er is dus nog ongeveer één gigabyte over voor je gegevens.

Thuis of onderweg?

De meer dan 200 portable programma's zijn zorgvuldig geselecteerd. Voor de gewone dagelijkse toepassingen zijn ze meer dan genoeg.

Natuurlijk hebben we daarbij rekening gehouden met de toepassingen die je onderweg vaak nodig zult hebben.

Al je applicaties en gegevens in je zak altijd bij je hebben, is natuurlijk reuzehandig. Maar niet alleen onderweg. Ook voor bijvoorbeeld het e-mailen thuis en op het werk is het handig als je altijd je e-mailprogramma en je mails bij je hebt. In alle gevallen waarin je (vaak) op verschillende locaties van een pc gebruikt maakt, is het gebruik van de PCtoGO een uitkomst.

Zelfs thuis kan het erg handig zijn. Bijvoorbeeld als meerdere gezinsleden van dezelfde pc gebruik maken. Je eigen programma's en gegevens zitten dan gewoon in je zak, zodat niet je (klein)kinderen er een puinhoop van kunnen maken.

Ook uit privacy-overwegingen kan het van belang zijn. Stel dat je je vrouw wilt verrassen met een nieuwe flatscreen-tv voor Sinterklaas. Het zou dan erg jammer zijn als zij, terwijl je naar je werk bent, achter de pc thuis zit en in je e-mail of de surfhistorie in de browser ziet dat je deze verrassing hebt aangeschaft.

U3 of 'portable'

Normaliter moet een programma onder Windows geïnstalleerd worden. Dat betekent onder andere dat een programmadirectory wordt aangemaakt waarin een heleboel gegevens worden geschreven. Ook worden bijna altijd een aantal 'sleutels' in de Windowsregistry geschreven.

Bij het installeren en het gebruik van programma's laat je gegevens achter op het systeem van de gastheer. Dat wil de gastheer niet graag. Maar je moet het zelf ook niet willen, want er kunnen ook privégegevens bij zitten. Tot en met inlognamen en wachtwoorden.

Er zijn ook programma's die niet geïnstalleerd hoeven te worden. Die kun je op de harddisk zetten en opstarten, bijvoorbeeld door een dubbelklik op het programmabestand in de Windows Verkenner. En dat lost alle problemen op?

Nee, helaas niet. Want ook dit soort programma's kunnen gegevens op het gastheersysteem achterlaten. En bovendien moeten (helaas) de meeste Windowsprogramma's geïnstalleerd worden.

Daar is wat aan gedaan door het U3-initiatief en door programma's (ook) portable te maken.

U3 is een systeem om programma's zonder sporen achter te laten na gebruik vanaf een USB-stick. Je hebt er een speciale USB-stick voor nodig en de programma's moeten geschikt gemaakt worden voor U3.

In feite is U3 een systeem dat Windows een beetje voor de gek houdt. Het gedraagt zich als een USB-hub met daaraan een CDROM-drive (dus read-only) en een gegevensschijf (read en write). Je ziet in de verkenner daarom twee driveletters. Op de 'CDROM-drive' staat een 'launchpad', waarmee je de programma's kunt opstarten en toegang krijgt tot de gegevensschijf.

U3 zou helemaal geen gegevens op het gastheer-systeem (moeten) achterlaten. Dat klopt niet altijd, dus pas wel op. U3-programma's kunnen bijvoorbeeld wel degelijk gegevens in de Windows Registry schrijven die weer weggehaald (moeten) worden als de U3-stick verwijderd wordt.

De U3-standaard is ontwikkeld door

enkele USB-stickfabrikanten. Deze sticks zijn wat duurder, maar hebben als voordeel, onder andere, dat de programma's gecomprimeerd worden opgeslagen. En het nadeel is dat de U3-programma's telkens uitgepakt moeten worden, hetgeen tijd kost.

Een nadeel van U3 is ook dat je het alleen kunt gebruiken via de U3 Launchpad. Je kunt dus niet 'even' een bestand naar de stick kopiëren zonder eerst de U3 Launchpad te starten. Zoals ooit een groot wijsgeer zei: "Elk voordeel heft zijn nadeel."

Nu de USB-sticks veel goedkoper zijn geworden en aanzienlijke capaciteiten hebben, is dat eigenlijk van weinig betekenis meer. Voor de PCtoGO hebben we daarom gekozen voor 'portable' programma's. Die zijn niet gecomprimeerd en starten sneller op. Bovendien is het aanbod van 'portable' programma's vooral gericht op gratis en OpenSource-programma's, terwijl U3-programma's veelal commerciële programma's zijn, waarvoor dus betaald moet worden.

Portable programma's kun je op een USB-stick zetten. Maar ze werken net zo goed op de harde schijf, ook op een USB-schijf. Je kunt ze ook gebruiken vanaf een MP3-speler of je mobiele telefoon, zolang die maar 'gezien' worden als een (USB-)disk.

Je kunt van een U3 USB-stick ook een gewone USB-stick maken. Even simpelweg formatteren werkt niet, want dan zou je het CD-ROM deel ook moeten formatteren en dat gaat niet. Maar met speciale programma's gaat het wel.

Omgekeerd van 'gewoon' naar U3 is moeilijker en in principe alleen mogelijk op sticks die ooit voor U3 bedoeld waren. Daar wagen we ons niet aan, al was het alleen maar vanwege de copyrights op de weg te schrijven gegevens.

Programma's op de PCtoGO

Het aantal programma's op de PCtoGO is aanzienlijk, namelijk ongeveer 225. Een menu met zoveel keuzemogelijkheden is natuurlijk niet echt handig.

Daarom is het menu ingedeeld in de volgende categorieën:

- Beeld en Digitale fotografie
- Bestandsbeheer
- Internet
- Kantoortoepassingen
- Multimedia
- Spellen
- Systeem
- Tools
- Veiligheid
- VoIP-Telefonie

Gebruikers van de GigaHits zullen overeenkomsten ontdekken. Elk van de bovengenoemde categorieën is weer

verdeeld in een aantal subcategorieën. En in elke subcategorie vind je (meestal) meerdere programma's.

In totaal staan op de PCtoGO ongeveer 225 programma's. We durven met een gerust hart te stellen dat hierbij bijna alle soorten programma's zitten die je thuis of onderweg nodig hebt.

Toch niet helemaal tevreden? Geen probleem, want je kunt zelf programma's toevoegen naar hartelust. Zolang deze programma's 'portable' zijn of zonder installatie onder Windows kunnen draaien, zul je geen problemen onder vinden.

Enkele bronnen op internet van 'portable' programma's zijn:

- www.PortableApps.com
- www.LupoPenSuite.com
- www.PortableFreeware.com
- www.PendriveApps.com

Let op, geen U3-software op de PCtoGO zetten, want die werkt alleen op een U3-stick.

Programma Launcher

Er zijn vele programma-'launchers' voor USB-sticks. Die werken trouwens ook als je alles op de harddisk zet. De bekendste gratis launchers zijn ASuite van SalvadorSoftware, SmithTech Portable Menu en het menu van PortableApps. Deze drie lijken optisch trouwens erg op elkaar, maar de programma's zijn toch echt verschillend. Wat verouderd, maar nog steeds prima werkend, is Pstart.

Voor de PCtoGO stick hebben we gekozen voor ASuite. Deze heeft een aantal talenopties waaronder Nederlands (ingesteld op PCtoGO stick) en heeft heel veel mogelijkheden om programma's toe te voegen en dingen aan je eigen smaak aan te passen. We gaan deze hier niet allemaal behandelen, want dan wordt de redactie boos omdat het artikel te lang wordt.

Maar één uitzondering willen we maken: het toevoegen van een programma in het menu:

- Gewenste programma downloaden. Meestal moet je het uitpakken of of op-

starten, waarbij een directory ontstaat met meerdere bestanden en subdirectories.

- Zet deze directory op de PCtoGO-stick op de plaats die je wenst.
- Open ASuite (rechts bovenin in het PCtoGO-venster).
- Voeg in de directoryachtige structuur in het ASuite-venster het programma toe: op de gewenste plaats rechts klikken - kies 'software toevoegen' - blader naar programma op de PCtoGO-stick en klik op het op te starten .exe bestand - voeg eventuele parameters toe.

Om de vele mogelijkheden van ASuite te leren kennen, nodigen we je uit om ermee te experimenteren. Kijk dan ook naar 'Optie....', maar wees daarmee voorzichtig. Bij onoordeelkundig gebruik kun je namelijk opties instellen die de werking nadelig beïnvloeden.

Hoezo Autorun?

Van de GigaHits zijn we gewend dat deze automatisch opstarten zodra je die in de drive hebt gedaan.

De PCtoGO USB-stick heeft in principe dezelfde faciliteit, maar die zal in de regel niet werken. Waarom? Omdat in Windows van CD- en DVD-ROM's wel automatisch gestart kan worden, maar uit veiligheidsredenen kan dat standaard niet van andere 'removable media'. Het is overigens mogelijk om ook de PCtoGO automatisch op te starten, maar deze 'registry hack' gaan we hier niet uit de doeken doen.

In de regel krijg je een venster te zien zoals hieronder zodra je de PCtoGO-stick in de pc steekt.

Nu kun je met één klik op OK of op de keuze 'Start CompUsers PCtoGO' het programma 'Start' opstarten. We hebben een ander zo ingesteld dat je daarna automatisch het venster van de PCtoGo-stick te zien krijgt zoals weergegeven op de eerste pagina van dit artikel.

Ook verschijnt in de systemtray dit pictogrammetje:

Go directly to the downloads page of the latest official release (Get the

Als je het PCtoGO-venster niet automatisch te zien krijgt of weer hebt gesloten, dan kun je het openen door op dit pictogrammetje in de system tray te klikken.

Bootable

Als je pc het opstarten vanaf USB ondersteunt, dan kun je ook vanaf de PCtoGO opstarten. Meestal moet je dat instellen in het BIOS, of tijdens het opstarten een toets indrukken om het bootmedium in te stellen. Tijdens het opstarten staat een melding op het scherm die aangeeft welke toets ingedrukt moet worden.

Ook dit wil niet altijd lukken. Het hangt van het BIOS in je systeem af. Sommige (oude) BIOS'en willen bijvoorbeeld alleen vanaf een FAT16 USB-stick booten; de PCtoGO is echter geformatteerd met FAT32.

Puppy Linux 4.3.1

Laten we ervan uitgaan dat het opstarten vanaf de PCtoGO-stick lukt. Dan wordt Puppy Linux 4.31 opgestart. Je hebt hiermee een kleine Linux-'doos' in je zak!

Puppy Linux heeft onder andere de volgende eigenschappen:

- het is klein (ruimte op de stick ongeveer 100 MB)
- kan 'live' worden opgestart - laat geen sporen na op de pc
- het booten van de pc is flitsensnel, meestal slechts 30-40 seconden
- werkt in het RAM-geheugen, is daarom snel
- ondanks het kleine formaat toch erg compleet, inclusief veel applicaties (tekstverwerking, spreadsheets, browsers, homepage editor, beeldbe-

- werking, spellen, utility's, etc.)
- is heel gebruiksvriendelijk

De geestelijk vader van Puppy Linux is de Australiër Barry Kauler. Het is geheel Open Source en gratis. Er zijn diverse versies van; op de PCtoGO stick staat de meest gebruikte versie.

Een doelstelling van Puppy Linux is dat het heel geschikt is om op te starten vanaf een USB-stick. Als het eenmaal is opgestart, maakt het minimaal gebruik van de USB-stick. Dit om te voorkomen dat deze snel 'slijt' door excessief informatie naar de USB-stick weg te schrijven. Flash geheugen zoals toegepast in USB-sticks, geheugenkaartjes enzovoort kan namelijk een beperkt aantal keren beschreven worden.

Maar het is wel mogelijk om een Linux bestandssysteem, verpakt in een FAT32-bestandssysteem (zoals Windows), op de USB-stick te zetten om je configuratie en gegevens in op te slaan. Hiervoor wordt bij het afsluiten gevraagd of het bestand 'pupsave.2fs' aangemaakt moet worden, dat intern dient als 'harde schijf met ext2 extensie' voor Linux. Je kunt opgeven of het bestand moet worden versleuteld (er kunnen vertrouwelijke gegevens in staan), de naam en de grootte. Puppy Linux schrijft alleen in dit speciale bestand, het schrijft ook niet op je harddisk. Puppy Linux is volkomen veilig.

Puppy Linux staat bootable voorgeïnstalleerd op de PCtoGO stick. Om een USB-stick bootable te maken zijn wat speciale ingrepen nodig. Je kunt het gehele PCtoGO-systeem bootable op je eigen stick van minimaal 2 gigabyte zetten zoals beschreven op GigaHits 2009-5 (zie in menu '+ PCtoGO').

Bijna alle USB-sticks zijn geschikt om bootable te maken, maar niet alle pc's kunnen booten vanaf een USB-stick. Vooral oudere pc's laten het vaak afweten.

Een kleine Linuxdistributie die heel geschikt is voor toepassing op een USB-stick. Maar wel met een heleboel programma's aan boord, waarvan op de desktop (zie afbeelding) maar een klein deel te zien is. Ga naar Menu/Setup/Puppy Package Manager en je kunt een hele wereld aan software erbij installeren.

Om Puppy Linux op een comfortabele manier vanaf de PctoGO-stick bootable te maken, heeft Hans Lusing van ons

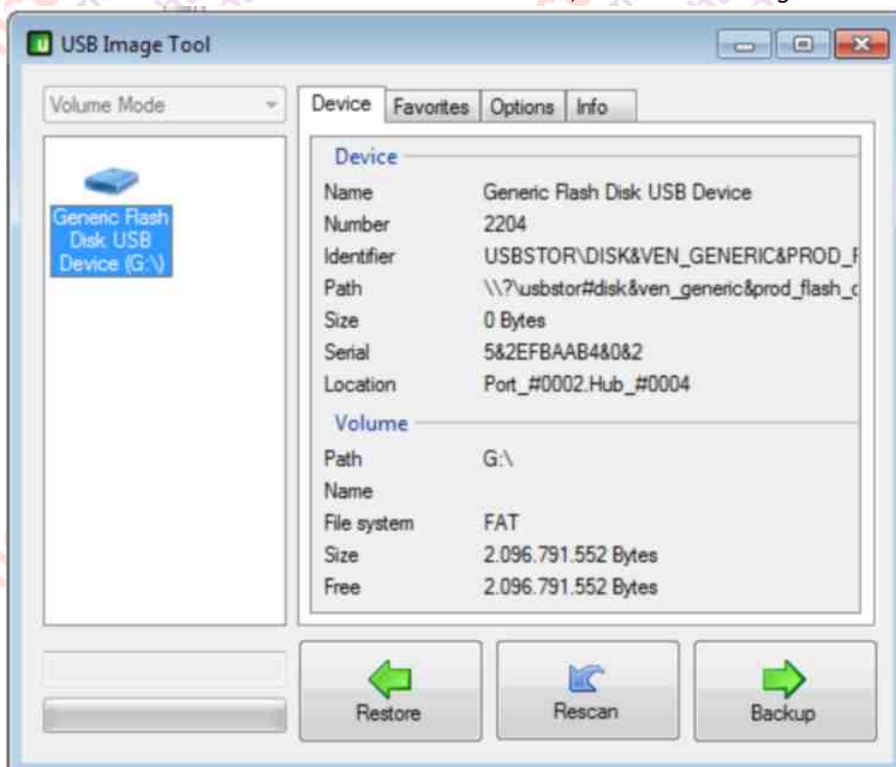
Platform Linux daar wat voor gemaakt. Tijdens het opstarten worden wat instellingen gevraagd: de bekende vragen, zoals welk toetsenbord, welke taal, tijdzone. Sla deze op in het hierboven genoemde pupsave.2fs bestand, dan worden die vragen de volgende keer niet meer gesteld.

Zelf maken PCtoGO

Een USB-stick bootable maken is geen simpel klusje. Maar er zijn diverse methoden voor. De meeste hebben als nadeel, onder andere, dat je ook je C-schijf kunt overschrijven, met voorspelbare nare gevolgen. De methode zoals beschreven op de GigaHits schrijft alleen op een USB-stick en schrijft meteen snel een heel image met de programma's etcetera op de USB-stick.

Je kunt de PCtoGO USB-stick zelf maken met de gegevens en de tools van CompUsers. Wat je nodig hebt is: een lege USB-stick van liefst minimaal 2 gigabyte, de GigaHits 2009-5 DVD-ROM (bijlage bij de SoftwareBus). Op de GigaHits 2009-5 staat een directory genaamd '+ PCtoGO USB-stick'. Ga via de normale menu-structuur daarheen. Daar aangekomen lees je de 'Preview' van de PCtoGO. Rechtsboven is een informatievenster genaamd 'ProgrammalInfo'. Onderaan vind je drie knoppen, klik op de rechter knop genaamd 'Install'. Een programma wordt opgestart (je moet daar meestal toestemming voor geven). Daarin moet je nog opgeven op welke driveletter je USB-stick is aangesloten en het programma zijn werk laten doen.

De exacte procedure staat toegelicht in de Preview op de GigaHits. Ook de benodigde programma's staan in de '+ PCtoGO' directory op de GigaHits.

● Giga-Hits 2009-5 ●

Henk van Andel

Zo vlak voor de HCC-dagen brengt de GigaHits weer een kleine 600 nieuwe programma's op een dual layer DVD-ROM.

Propvol. En we hadden nog veel meer, maar de ruimte is nu een-maal beperkt tot ca 8,5 GB. De rest schuift door naar de volgende GigaHits, die voor de kerst uitkomt. Er zijn twee dingen bijzonder aan deze GigaHits:

- het PCtoGO USB-stick systeem:
- een pc van 13 gram in je broekzak.
- Ubuntu 9.10 Karmic Koala.

De PCtoGO-stick is een systeem voor een USB-stick van ten minste 2 GB. Er staan meer dan 200 zorgvuldig uitgekozen programma's op. Portable, d.w.z. dat deze, zonder installatie, vanaf de USB-stick lopen op elke pc (onder Windows). Daarom: handig onderweg, maar ook thuis!

Geen pc met Windows in de buurt? Of je wilt helemaal geen Windows? Of - en dat ligt meer voor de hand - je wilt eens snuffelen aan Linux zonder installatie, en dus zonder risico's, maar toch wil je wel je eigen instellingen en gegevens opslaan? Dan is de PCtoGO-stick een uitkomst, want die is bootable met Puppy Linux, dat speciaal voor deze toepassing geschikt is.

Op deze GigaHits (" + PCtoGO 1.00.00") staat een image van het PCtoGO-systeem. Dat kun je met de bijgeleverde programma's op je eigen USB-stick zetten. Abonnees van de SoftwareBus kunnen tijdens de HCC-dagen op 27-28-29 november bij CompUsers gratis een PCtoGO-stick afhalen! Die is overigens ook te koop in onze eShop: (www.CompUsers.nl/eShop).

Ubuntu 9.10, bijgenaamd Karmic Koala, is net uit. Het bevat een aantal vernieuwingen die best de moeite waard zijn. We hebben Ubuntu weer bootable op de GigaHits gezet.

Je kunt dus een live Ubuntu uitproberen. Maar daarmee kun je niets wegschrijven naar je harddisk, dus telkens begin je opnieuw.

Bevalt Ubuntu? Dan kun je het op je pc installeren, naast bijvoorbeeld Windows.

Dan de bijna 600 nieuwe programma's op GigaHits 2009-5. Dat aantal is overigens exclusief de ruim 200 programma's op de PCtoGO-stick. Deze programma's zijn weer verdeeld over een breed spectrum van toepassingen, tools en utilities.

**Verkrijgbaar in de
CompUsers eShop**

Kom je niet naar de HCC!dagen?
Dan kun je alle genoemde discs
ook bestellen bij
www.CompUsers.nl/eShop.

De prijzen zijn dan uiteraard iets
hoger in verband met de extra
kosten:

MultiMediaMaX 2010: € 6
DigiFotoDisc 2010: € 4
WebOntwerp 2010: € 4

Gratis voor HCC- en CompUsers-leden

De MultiMediaMaX 2010 kun je tijdens de HCC!dagen gratis afhalen bij CompUsers op het DiversiteitsPlein van de HCC-stand.

De ervaring leert dat het druk kan zijn bij de afgifte. Want we controleren of je lid bent en of je gegevens (adres, e-mailadres, etc.) nog kloppen. Daar heb je zelf later ook profijt van.

Op de volgende wijze kun je snel een exemplaar bemachtigen:

Heel snel:

Surf naar www.CompUsers.nl/MMM en vul het formulier in. We sturen dan een email. Neem die mee, tegen inlevering van de e-mail krijg je meteen een MultiMediaMaX 2010.

Minder snel:

Neem je HCC!Ledenpasje mee. Wij scannen de barcode en controleren de gegevens. Als alles in orde is krijg je meteen de MultiMediaMaX 2010; zonodig vragen wij je de gecorrigeerde/aanvullende gegevens op een formuliertje te vermelden.

Iets langzamer:

Doe niets vooraf en ga in de rij staan totdat je aan de beurt bent. We controleren dan in de computer je gegevens. Zonodig ook in dit geval op een formulier correcties en aanvullingen invullen. Daarna ga je met de MultiMediaMaX 2010 verder.

MultiMediaMaX 2010

De HCC!dagen maken deel uit van de HME 2009. HME = Het Multimedia Event. Daarom brengt CompUsers een speciale dual layer DVD-ROM uit, met een capaciteit van maar liefst 8,5 gigabyte.

Alle CompUsers- en HCC-leden kunnen deze MultiMediaMaX 2010 disc helemaal gratis afhalen. Maar ... je moet er wel wat voor doen. Dat staat allemaal beschreven in de tekstbox hiernaast.

Op de MultiMediaMaX 2010-disc vind je in de eerste plaats multimedia-software. Heel veel software zelfs! Op het gebied van: audio, video, fotografie, beeldbewerking, tv, radio en combinaties daarvan.

Deze disc is natuurlijk vooral bedoeld voor toepassing met een computer. Maar multimedia groeit de huiskamer in. Ook voor 'Home Entertainment' is deze MultiMediaMax een heel bruikbare bron van software.

Het kan nog gemakkelijker! Op de MultiMediaMaX 2010 staat een video met de winnaars en andere ingezonden foto's van de CompUsers DigiFoto VakantieWedstrijd. Die kun je natuurlijk op je pc bewonderen. Maar hij speelt ook prima af met de DVD-speler in de huiskamer, en is dan op de tv te bewonderen.

Nu we het toch over Home Entertainment hebben: zet eens een pc in de huiskamer. Liefst een kleintje die niet te veel lawaai maakt en met een afstandsbediening. En met de nodige in- en uitgangen voor tv, video e en audio. Met de software op de MultiMediaMaX heb je meteen een Home Entertainment System van topklasse. Afspeken, opnemen, time shifting, alles is mogelijk. En je bent meteen klaar, want de MultiMediaMaX 2010 is bootable in de pc en start dan een compleet mediasysteem op. Een Linuxsysteem, gratis. Nee, je hoeft echt niets van Linux te weten, het is meteen speelklaar.

De software is de nieuwe oogst van het CompUsers DicsTeam. Daar is erg hard aan gewerkt om de meest interessante software te verzamelen. En van elk programma is een 'Preview' aanwezig, die zichtbaar is in een heel overzichtelijk menu.

DigiFotoDisc 2010

Ook dit jaar geeft het CompUsers DigiFoto Platform een CD-ROM uit, vol met software op het gebied van fotografie, fotobewerking, beeldbewerking en allerlei aanverwante terreinen. Deze verschijnt tijdens de HCC!dagen 2009 en is ter plaatse aan te schaffen voor slechts € 2.

Helemaal vol met freeware, shareware, Open Source en enkele demo's/trial software.

Op de DigiFotoDisc 2010 staan ook een presentatie van de winnende foto's en de genomineerde foto's van de DigiFoto-VakantieWedstrijd 2010.

WebOntwerp 2010

Evenals voorgaande jaren brengt het DOSgg Platform WebOntwerp een disc uit, de WebOntwerp 2010 disc. Dit is een CD-rom vol met internet- en webontwerpsoftware, maar ook allerlei 'content' die je bij het maken van een eigen webpagina nodig hebt. Plaatjes, achtergronden, muziekjes. En alles uiteraard freeware, Open Source, shareware, enzovoort.

De WebOntwerp 2010 CD-ROM kost tijdens de HCC!dagen slechts € 2.

● Rhino onder Windows 7 ●

Rein de Jong

Eerste ervaringen.

Dit is de start van een artikelen reeks over Windows 7 waarbij nu alleen een eerste indruk wordt gegeven. In volgende uitgaven wordt dieper ingegaan op de verschillende keuzes.

Ook Rhino moest er aan geloven. Na het beschikbaar komen van Windows 7 direct geïnstalleerd. De Release Candidate was voor Rhino geen succes. Veel vreemde meldingen vooral in combinatie met IE8. Nog even gewacht dus. Begin augustus was de officiële versie ter test beschikbaar. Het kon beginnen! In eerste instantie op de oude vertrouwde Rhino om ervaring op te doen. Een week geleden op een nieuw aangeschafte doos Rhino7 met 8 GB RAM. Op de nieuwe machine werd uiteraard de 64-bits versie geïnstalleerd. De 64bits versie om meer dan 4 GB aan geheugen te kunnen gebruiken. Dat doet overigens niets af of toe aan dit verhaal. De verschillen tussen de 32bits (X86) en de 64 bits (X64) zitten hoofdzake-lijk in geheugengebruik (X64 meer dan 4 GB) en het kunnen draaien van 16-bits applicaties (X86). Enne ... 64-bits Windows is niet sneller!

Ik was met name erg nieuwsgierig naar de wijze waarop de nieuwe hardware zou worden herkend.

Al op de oude Rhino was het na de RC plezierig te ontdekken dat Windows 7 snel en gemakkelijk installeerde en geen vreemde foutboodschappen meer gaf. De installatie op de oude Rhino ging redelijk snel en gemakkelijk. Na ongeveer 30 minuten stond het in zijn volle glorie te pronken. Windows 7 heb ik geïnstalleerd vanaf een USB-stick en dat ging een factor drie sneller! Wauw!

Dit is de start van een artikelen reeks over Windows 7 waarbij nu alleen een eerste indruk wordt gegeven. In volgende uitgaven wordt dieper ingegaan op de verschillende keuzes. Over keuzes: De meest geschikte versie voor thuisgebruikers is de Home Premium versie, voor school en werk is de professional uitvoering de meest geschikte keuze.

De installatie

De installatie is makkelijk uit te voeren. PC starten vanaf de DVD, een paar vragen beantwoorden en dan koffiezetten en achterover leunen. De set-up gaat zijn eigen gang. Bij de partitieselectie (Stationsopties > Geavanceerd) heb ik aangegeven dat Windows 7 een eigen partitie van 100 GB krijgt toegewezen. De rest van de schijf is voor Programmatuur en Data. Vervolgens kon ik mijn gebruikersnaam en de naam van de Computer kiezen en in een volgend scherm een wachtwoord! Niet verplicht, maar wel sterk aan te raden. Nu de productcode invoeren. De installatieprocedure bepaalt aan de hand van de productcode welke versie van Windows 7 geïnstalleerd moet worden. De DVD is immers geschikt voor elke Windows 7 versie. Er zijn alleen verschillende DVD's voor de 64 bits (X64) en 32 bits (X86) versie. Ook wordt gevraagd, net als in Vista, in welk netwerk het systeem gaat werken. Rhino staat thuis, dus een thuisnetwerk. Nieuw is, dat nu ook wordt gevraagd van welke thuisgroep de pc deel uit gaat maken. Er wordt een code gegenereerd op basis waarvan andere Windows 7 pc's makkelijk een verbinding met de gedeelde bronnen kunnen maken.

De eerste start

Het blijkt dat de meeste drivers, op een paar na, keurig zijn

geïnstalleerd. Ga niet zoeken naar drivers, laat Windows 7 eerst een update uitvoeren. Grote kans dat de drivers dan worden gevonden of dat je wordt gedirigeerd naar een website waar de driver zich bevindt. Mochten er na een dag nog openstaande drivers zijn, dan kun je eens op het net gaan zoeken. Bij mij werd de Hauppauge PVR150 TV-kaart niet herkend. Zoeken op internet bracht aan het licht dat het ook niet ging werken op een systeem met meer dan 4GB aan geheugen. Fijn dat de fabrikant een omruilactie heeft gestart. De kaart is inmiddels weggezonden en ik wacht op een vervangende kaart. Alle andere apparaten doen het uit de doos of na een Windows-update prima.

Opstarten en afsluiten gaan flitsend. Mijn 8 GB systeem is sneller 'normaal' te starten dan uit de slaapstand te halen. De pc voelt lekker snel aan. Uiteraard is dat altijd het geval na een schone installatie. Je neemt immers geen ballast van eerder geïnstalleerde programma's mee. Die snelheid heeft Microsoft bereikt door een doos vol trucjes open te trekken; van het vertraagd starten van processen tot het pas starten van services op het moment dat ze daadwerkelijk nodig zijn (triggered events). Direct na de start valt de nieuwe frisse interface (Aero Glass) op. Het meest in het oog springend is de nieuwe taakbalk. Deze heeft een gecombineerde functionaliteit. Het smelt de snelstartbalk en de openstaande taken uit voorgaande versies samen.

starten programma's. Programma's kunnen snel worden gestart m.b.v. de combinatie Windows-toets + een nummer. Hierboven zou Win+1 Internet Explorer starten, Win+2 start FireFox, en Win+5 de verkennen. Knoppen op de taakbalk, of het nu snelstarters of open programma's zijn, zijn door te slepen makkelijk te verhuizen. Fijn voor hen die graag alles in dezelfde volgorde hebben.

Dan volgen er een aantal andere verrassingen. Het slepen van vensters blijkt opeens onvermoede gevolgen te hebben. Slepen van een venster tegen de bovenrand laat het venster het hele scherm vullen, slepen naar de rechter of linkerrand laat het venster de rechter- of linkerkant van het scherm vullen. Handig met de huidige breedbeeldschermen. Deze functie wordt Aero-Snap genoemd. Heb je veel vensters open en hover je met de muis boven een actief programma, dan worden de vensters getoond.

Figuur 2

In figuur 2 zie je 4 Firefox vensters open en de inhoud wordt getoond voor een snelle selectie. Hover je met de muis over zo'n scherm dan piept het venster door alle andere (verglasde) vensters heen. Dit fenomeen heet Aero-Peek. Ga je naar het balkje rechts van de klok (zie rode pijl in figuur

1), dan wordt het bureaublad zichtbaar. Alleen de randen van de diverse vensters zijn nog licht aanwezig. Op deze wijze worden de aanwezige bureaubladgadgets weer zichtbaar. Makkelijk om zoals in dit geval even de buienradar te raadplegen (figuur. 3).

Figuur 3

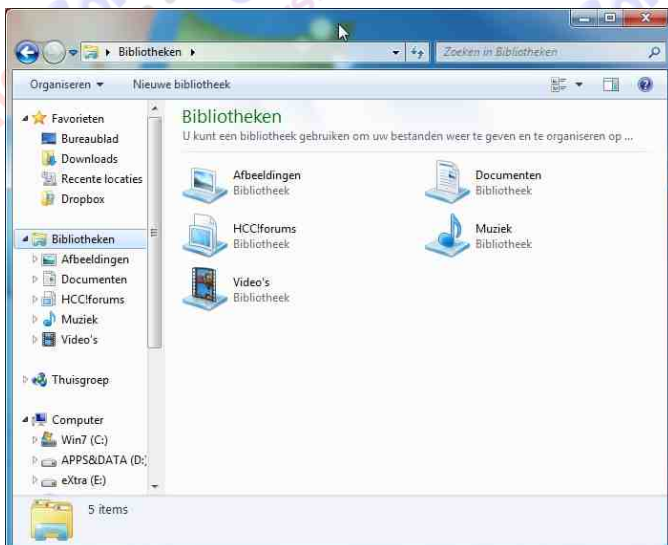
De gadgets zijn niet zoals in Vista aan een balk gekoppeld, maar kunnen vrij op het bureaublad worden geplaatst.

Het menu start is makkelijker te bedienen en daartoe geschikte programma's tonen lijsten met recent gestarte zaken. Items in deze lijsten kunnen vastgezet of de meest recente acties zijn. Dit worden de zgn. jump-lists genoemd. Erg makkelijk. Eigenlijk hoeft je het menu start niet meer in wanneer je weet welk programma je wilt starten. Een paar tekens in het zoekvenster van het menu start tonen de gevonden objecten. Dat kunnen zowel programma's als bestanden zijn. Probeer zelf maar eens met de letters 'pati'; niemand zal verbaasd zijn dat het spel Patience bovenaan komt te staan. Maar ook documenten met 'pati' in de naam komen te voorschijn (b.v. het recept 'patisserie'). Het zoeken in Windows 7 is erg verbeterd t.o.v. Vista en XP.

De verkenner en bibliotheken

Zo dat toont even anders. Werkt nog lekker snel ook. Als Total Commander gebruiker weet ik eigenlijk niet zo heel veel van de Verkenner. Ik vond het altijd maar traag en omslachtig werken. De Verkenner is totaal anders dan ik mij herinner. Er is een broodkrumenspoor voor snel navigeren en helemaal nieuw zijn de bibliotheken. Miniaturen (thumbnails) zijn net als in Vista traploos te verkleinen en te vergroten. Zoals in figuur 4.

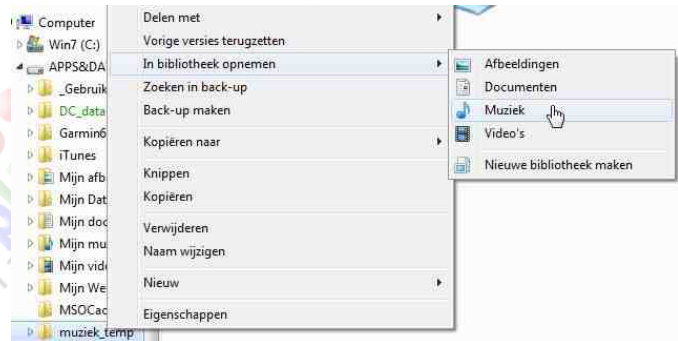
Figuur 4

Wanneer de Verkenner vanaf de startbalk wordt gestart, dan opent het in de map bibliotheken. Start je de Verkenner vanuit 'Computer' of met Win+E dan start het met de Computer als basis. Bibliotheken zijn functionele verzamelingen van mappen die dezelfde inhoud bevatten. Op deze manier wordt inhoud logisch gerangschikt. Standaard is een viertal aanwezig. Bibliotheken kunnen naar eigen behoefte worden aangemaakt. Denk hierbij aan een verzameling; project CompUsers of een bibliotheek met

informatie (handboeken, cursussen, etc.). Standaard zijn de bibliotheken Afbeeldingen, Documenten, Muziek en Video's. Een bibliotheek is een verzameling mappen met een gelijksoortige inhoud, ongeacht de plek waar ze zich bevinden. Of de film nu op uw pc of in het netwerk staat, wanneer samengevoegd in een bibliotheek kunt u ze altijd vinden. Ook het zoeken gaat dan over alle mappen opgenomen in de betreffende bibliotheek! Dus alles logisch gerangschikt op één plek!

Toevoegen van een map aan een bibliotheek gaat heel simpel. Je klikt met rechts op de map en kiest dan voor 'in bibliotheek opnemen'; zie figuur 5.

Figuur 5

Zelf bibliotheken aanmaken kan ook. Bijvoorbeeld van presentaties of artikelen. Heb je geen behoefte aan een bepaalde bibliotheek, dan kan die simpelweg verwijderd worden. Erg praktisch is het wanneer je een bepaald project uitvoert, b.v. het maken van een website. Binnen de bibliotheek 'website_HCC' neem je dan de mappen: afbeeldingen_HCC, pdf_HCC, en een map met code_HCC waarin de .html-, .css- en .php-bestanden staan. Al die mappen blijven op hun eigen locaties staan.

Verbeterde zoekfunctie

Zoeken gaat onder Windows 7 erg rap. Starten van een programma of het zoeken naar een bepaald document gaat het meest eenvoudig via Start > en dan wat intikken in "Programma's en bestanden zoeken". Intikken van 'stroom' geeft, zoals figuur 6 laat zien, niet alleen de instellingen voor energiebeheer

Figuur 6

Netwerken met Windows 7

Ook het netwerkgebeuren is op de schop geweest. Een nieuw fenomeen is de thuisgroep. Dat maakt het erg makkelijk om muziek, documenten en foto's met anderen te delen. Windows 7 vereenvoudigt het delen van deze bibliotheken met andere Windows 7 pc's. Ook is het delen van USB-printers op deze manier gereduceerd tot kinderspel. Een printer in de woonkamer die in een Thuisgroep is

gedeeld wordt automatisch op andere pc's behorende in die Thuisgroep geïnstalleerd.

Op het moment dat je het netwerk installeert, vraagt Windows 7 je het type locatie aan te geven, Thuis, Bedrijf of Openbaar. Normaliter zal dat thuis zijn. Openbaar kies je onderweg op een publieke locatie. Zodra je voor Thuisnetwerk hebt gekozen worden de instellingen voor een nieuw netwerk doorgevoerd.

Figuur 7

Vervolgens zal de Thuisgroep-assistent verschijnen (figuur 7) waarin je kunt kiezen wat te delen. De assistent maakt een wachtwoord aan waarmee andere Windows 7 PC's zich kunnen melden bij de Thuisgroep. Bewaar dit wachtwoord goed. Overigens kan eenvoudig een nieuw wachtwoord worden gegenereerd. Elke Windows 7 PC die aangesloten wordt op het netwerk zal de mogelijkheid worden geboden

zich met het aangemaakte wachtwoord aan te melden op het netwerk en aan te geven welke soort bestanden hij wil delen. Makkelijker kon Microsoft het niet maken. Nu wachten totdat de functionaliteit ook op Vista en XP machines wordt geboden om zich bij een Thuisgroep aan te melden. Alleen Windows 7 zal in staat zijn om een Thuisgroep te maken. Ik kan mij echter niet voorstellen dat er geen connectiesoftware voor Vista en XP zal komen. Dat lijkt mij voor de acceptatie van Thuisgroep een must.

Na installatie is de thuisgroep te vinden in het navigatievenster (linkerkant) van de verkenner. Bronnen van andere computers kun je ook weer opnemen in je eigen bibliotheken. Nice and easy!

Beveiliging

Aanvankelijk had ik eerst de gratis Avast geïnstalleerd. Dat werkt op zich prima, maar gebruikt naar mijn zin wat te veel systeembronnen. Op de 32-bits versie draaide ik Avira Antivir. Dat is wat lichter.

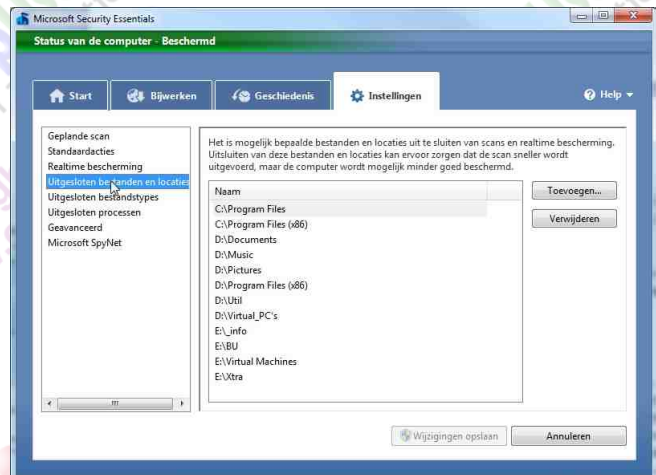
Toen! kwam Microsoft zelf met Security Essentials, de gratis vervanger van OneCare. Microsoft Security Essentials (MSE) is er in een uitvoering voor XP (32-bits), Vista en Windows 7 (32- en 64-bits). Avast verwijderd en MSE geïnstalleerd. Het ging snel en eenvoudig. MSE gebruikt weinig systeembronnen en doet waarvoor het is gemaakt. Fijn was om te constateren dat je bestanden en mappen van on-access (bij toegang) scanning kunt uitsluiten (figuur 8).

Figuur 8

Mijn inziens is het onzin om alle documenten en 'program files' telkens bij opening van een bestand te laten scannen. Dat werkt nodeloos vertragend. Alleen mappen waar de buitenwereld bestanden plaatst moeten grondig worden gescand. Denk hierbij aan de download-map, temp, programmadata en doorgeefluiken.

Gebruikers Account Beheer (UAC)

Ja, dat 'vermaledijde' ding bestaat in Windows 7 nog steeds.

Het sinds Vista verguisde systeem is echter zeer nuttig. Het behoedt de gebruiker voor indringers. Elke verdachte handeling op systeembestanden komt met een pop-up venster dat vraagt om toestemming om door te gaan. Rood of Oranje (figuur 9) voor gevaarlijke zaken, blauw voor systeemtaken (figuur 10). Bij een rode of oranje banner, goed kijken wat er wordt gestart en of je dat zelf hebt gedaan of dat het spontaan kwam. Je eigen boerenverstand is de beste bescherming tegen malware. Vergeet nooit dat virusscanners altijd achter de feiten aanlopen.

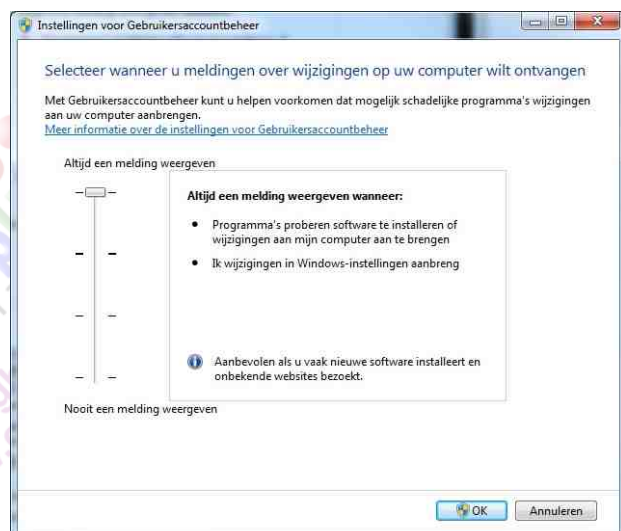
Figuur 9

Figuur 10

Onder druk van de publieke opinie heeft Microsoft, in mijn ogen, echter wat doms gedaan. UAC staat standaard in een te laag beveiligingsniveau. Zo laag dat malware de virusscanner en firewall kan uitschakelen. Daarom, na de installatie van niet vergeten het beveiligingsniveau van UAC in de hoogste stand te plaatsen (figuur 11). Hoe dat moet staat op hccforums.nl in de kennisbank. Of tik 'UAC' in Start > zoekvenster

Figuur 11

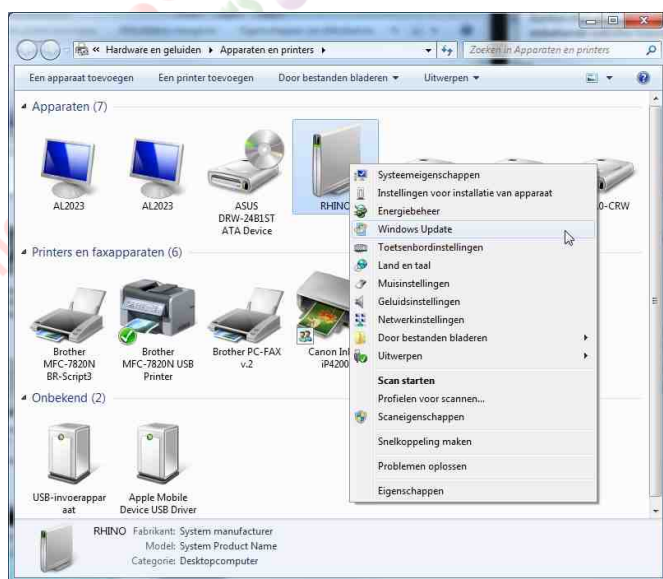

Aarzel niet na installatie het beveiligingsniveau in gebruikersaccountbeheer in de hoogste stand te zetten!

Apparaten beheren

Steeds meer apparaten worden aangesloten. Het overzicht onder XP en Vista was al snel zoek. Onder Windows 7 is er nu één plek waar alle aangesloten apparaten verschijnen. Voorheen was het een drama om het juiste apparaat te vinden. Nu een stuk eenvoudiger. Microsoft vindt het zo belangrijk dat het direct bij de belangrijkste zaken van menu Start staat. Te bereiken via: Start > Apparaten en printers. Indien ondersteund komen er mooie pictogrammen van de apparaten in beeld. Denk hierbij aan muis, toetsenbord, monitoren, schijven, digitale camera's, videocamera's, telefoons en scanners. Interessant is ook dat de pc zelf ook wordt getoond als apparaat. Zo kun je snel verschillende systeeminstellingen benaderen, zoals getoond in figuur 12.

Figuur 12

Voor alle andere apparaten zijn de instellingen net zo eenvoudig bereikbaar.

Wat er ontbreekt

In Windows 7 is een aantal functies geschrapt. Programma's voor mail, filmbewerking, fotobeheer en ouderlijk toezicht zijn niet meer standaard aanwezig. Hiervoor in de plaats zijn de Live-uitvoeringen van die programma's verkrijgbaar. De naam hiervan is Windows Live Essentials (figuur 13).

Figuur 13

In de suite vind je: Windows Live Mail, Foto Galerij, Writer en

Voor je PC

Klik op een van onderstaande iconen voor meer informatie.

voor ouders met kinderen het Ouderlijk toezicht (Familie Safety). In mijn geval ben ik alleen geïnteresseerd in Movie Maker; al het overige klik ik weg. Opvalt dat ik niet kan kiezen op welke schijf het wordt geïnstalleerd en er wordt veel ballast meegenomen zoals: SQL Server 2005 compact. Uiteindelijk gekozen om de oude Movie Maker 2.6 te installeren. Die neemt minder ballast mee, heeft meer functies, mist echter HD-ondersteuning. Kun je zonder HD-ondersteuning, dan ben je met Movie Maker 2.6 beter af dan met Live Movie Maker. Overigens kunnen beide naast elkaar worden geïnstalleerd. Advies: eerst Movie Maker 2.6 installeren.

Conclusie

Windows 7 is wat Vista had moeten zijn. Eigenlijk is het Vista 1.3. Jammer dat de druk vanuit de markt zo groot was. Wellicht was het dan allemaal met Vista SP3 meegekomen en hadden we dit moois in de schoot geworpen gekregen. Het voelt lekker snel aan, drivers zijn ruim voorhanden en heeft ruim voldoende aan de meest simpele pc die momenteel wordt verkocht. Het draait immers ook op netbooks! Echter, ben je tevreden met je huidige systeem, wacht dan totdat je aan een nieuwe machine toe bent. Vaak zit het er dan al bij. Wil je toch upgraden, draai dan eerst de upgrade advisor. Die vertelt je of de pc al dan niet geschikt is voor Windows 7.

Volgende keer: Installatie van Windows 7 in detail.

- = Links = -

- Windows 7: http://www.windows.nl/Wat_is_7.aspx
- Upgrade Adviseur: <http://tinyurl.com/no4xb7>
- Security Essentials: http://www.microsoft.com/security_essentials/
- Windows Live: <http://tinyurl.com/yly5lc7>
- MovieMaker 2.6: <http://tinyurl.com/5rwj39>
- HCC!forums Tips over Windows 7: <http://tinyurl.com/yf42soq>

—●Uitslag DigiFoto VakantieFotoWedstrijd ●—

Jos van den Berge

Dit voorjaar schreef het Platform DigiFoto van CompUsers een VakantieFotoWedstrijd uit. De bedoeling hiervan was, de amateur-fotografen aan te moedigen tijdens de vakantie betere foto's te maken. De foto moest daarom iets te maken hebben met het thema 'vakantie'.

CompUsers heeft sinds de herfst van 2008 in het blad CHIP Foto-Video Digitaal van uitgever F&L uit Nijmegen een tweetal pagina's ter beschikking, die (grotendeels) worden ingevuld door de redactiecommissie van het CompUsers Platform DigiFoto. Tot nu toe is er gepubliceerd over diverse onderwerpen, bijvoorbeeld zwartwitfotografie, natuurfotografie en het bewerken van beschaafde foto's.

Een ander artikel ging over tips voor vakantiefoto's, met daaraan gekoppeld een vakantiefotowedstrijd. Deze tips en de VakantieFotoWedstrijd werden ook gepubliceerd in SoftwareBus 2009-3. Verder werd de wedstrijd uiteraard gepubliceerd op www.CompUsers.nl en werd er aandacht aan besteed in een eMailing. De wedstrijd werd zo laagdrempelig mogelijk gehouden.

Na sluiting van de inzendingstermijn (1 september) zijn de juryleden, Ton Heijnen

(hoofdredacteur CHIP Foto Video Digitaal), Wammes Witkop (freelance journalist, ex-hoofdredacteur PC-Active) en Jos van den Berge (amateurfotograaf en lid van de redactiecommissie van Platform DigiFoto) enthousiast begonnen met de beoordeling van de ingezonden foto's.

Er zijn zo'n 300 foto's ingestuurd. Alleen maar met het thema 'Vakantie' (dat was de opdracht), maar toch heel verschillend in de uitwerking. Niet alleen qua onderwerp (landschap, natuur, cultuur, mensen), maar ook qua compositie. De jury heeft het dan ook niet makkelijk gehad om uit de vele inzendingen slechts drie winnaars te kiezen. Er werden uit de 300 inzendingen vijftien foto's genomineerd, waaruit in een tweede beoordelingsronde de drie prijswinnaars werden gekozen. Voor degenen die niet gewonnen hebben is het uiteraard jammer, maar het zegt op zich niets over de kwaliteit van hun foto('s).

In dit artikel vind je, naast de drie winnende foto's, ook de overige genomineerde foto's die net buiten de prijzen vielen.

Voor de winnaars heeft hcc!CompUsers drie prijzen ter beschikking gesteld. Het gaat om bedragen die in overleg met hcc!CompUsers mogen worden besteed aan fotografieartikelen naar eigen keuze (bijvoorbeeld camera, lens, fototas, statief) of aan vakantie voor de winnaar en zijn gezin. Bovendien krijgen ze alle drie een jaarabonnement op CHIP Foto-Video Digitaal (F&L) en op PC-Active(HUB).

De eerste prijs bedraagt € 500 en gaat naar Ida Roeper voor de foto 'Zonsopgang over de vulkaan Bromo op Java'. De jury vond deze foto een uitschieter. Bergen, ochtendnevel. Mooie sfeer. Goed gezien, maar ook goed getimed. Vroeg opstaan wordt beloond (met een uitstekende foto).

2e prijs (€ 300): Otto Wolfs - 'Strandgangers in Renesse'

1e prijs (€ 500): *Ida Roeper - 'Zonsopgang over de vulkaan Bromo op Java'*

De tweede prijs (€ 300) gaat naar Otto Wolfs voor de foto 'Strandgangers in Renaissance'. Prima vakantiesfeer. Iedereen is op een relaxte manier 'met zijn eigen ding' bezig. Mooie compositie/lijnvorming. De aandacht wordt als vanzelf van links naar rechts getrokken.

De derde prijs (€ 200) is voor Diana de Haan voor de foto 'Rolstoel'. Een vrolijk campingtafereel. Kleurrijk en speels. Technisch gezien klopt de meetrekker volkomen. De snelheid is zichtbaar in zowel de rolstoel als de achtergrond, zonder dat deze te onscherp worden.

Dan nog de twaalf overige genomineerden die, na lang wikken en wegen door de jury, met hun foto's helaas net buiten de prijzen vielen. Die foto's hebben we afgebeeld op de volgende pagina's.

3e prijs (€ 200): *Diana de Haan - 'Rolstoel'*

Dirk van Aken: *Gems in Dolomieten (Italië)*

Nico van Amstel: *Reddingboot bij Egmond aan Zee*

Anneke Semmekrot: *Museumrevolutie in Havanna (Cuba)*

Margriete Bloem-de Jong: *Woestijn (Marokko)*

Fred Bouwman: *Antilope Canyon, Arizona (USA)*

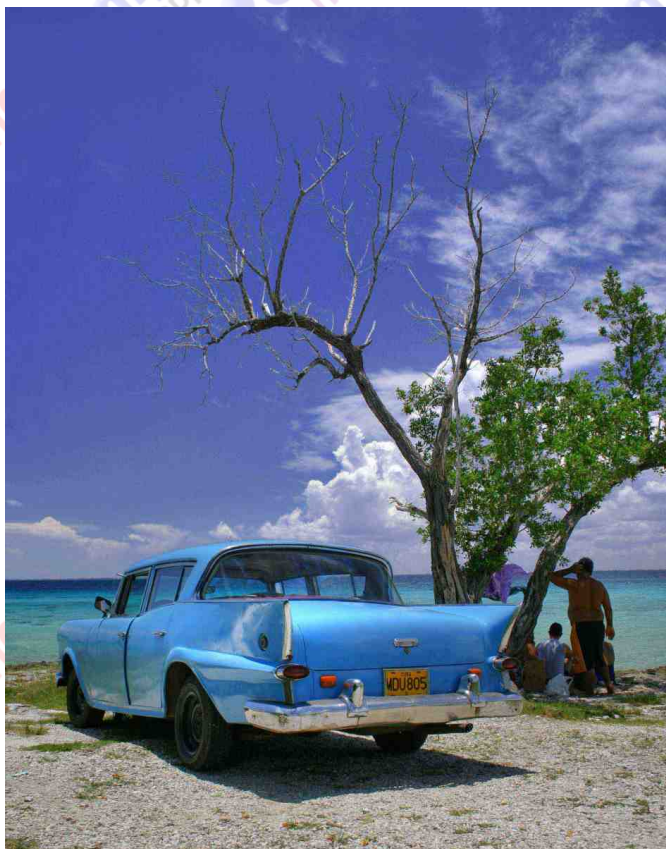

Abe Maaijen: *Jurtkamp in Temir Karnat (Kirgizië)*

Edwin Deprez: *Vianawoestijn (Kaap Verdië)*

Anne Raymond Widawski: Strandstoelen**C.H.V. Delorme: Schynige Platte (Zwitserland)****Robert Mouthaan: Ladies Nightout , Las Vegas (USA)****Marian de Neijs: Bootje op strand Algarve (Portugal)****Anneke Semmekrot: Auto op strand (Cuba)**

De drie winnende foto's en de overige twaalf genomineerde foto's wordt geëxposeerd op de hcc!dagen (27-29 november in de Jaarbeurs te Utrecht).

Bovendien zal van een groter aantal foto's een diaproductie gemaakt worden voor de DigiFotoDisc 2010 CD-ROM van het CompUsers Platform DigiFoto.

Op de MultiMediaMaX 2010 DVD-ROM komt een videopresentatie die kan worden afgespeeld op de DVD-speler in de huiskamer. Beide discs komen uit op de komende HCC-dagen. Zo maken de inzenders toch nog een kans dat hun foto's de aandacht krijgen die ze volgens hen verdienen.

De Ubuntu Koala met Karma

Hans Lunsing

CompUsers brengt u weer de nieuwste versie 9.10 van Ubuntu, nog steeds de populairste Linux distributie.

Net als vorige versies kan hij op drie manieren worden gebruikt:

1. Direct vanaf DVD of CD. Wel wat traag natuurlijk, maar volkomen veilig en heel geschikt om hem eens te proberen. Eigen aanpassingen aan de configuratie en geïnstalleerde programma's kunnen bijvoorbeeld op een USB stick worden bewaard.

2. Installatie in de Windows partitie op de harde schijf met het bijgeleverde programma "Wubi.exe". De indeling van de harde schijf kan blijven zoals hij is. Er is dus geen gevaar voor verlies van data door fouten bij herindeling.

3. Installatie in een eigen partitie, de beste manier om Ubuntu te gebruiken. Wel houdt dit meestal in dat de Windows partitie moet worden verkleind om ruimte te maken voor Ubuntu. Bij zo'n herindeling van de harde schijf is het sterk aan te bevelen eerst een backup te maken. Het gaat bijna nooit mis, maar een ongelukje zit in een klein hoekje, nietwaar?...

Windows gebruikers, probeer Ubuntu eens. Zoals jullie zagen kan dat zelfs zonder het te installeren. Windows 7 is mooi, maar met Ubuntu wordt je volkomen onafhankelijk van Microsoft, het is nog gratis ook en het eist minder van je hardware. Wat wil je nog meer?

Elke versie van Ubuntu krijgt als bijnaam de naam van een dier met een speciale eigenschap, en wel zo dat de woorden voor de eigenschap en het dier (in het Engels) allitereren. De bijnaam van Ubuntu 9.10 is "Karmic Koala", dat ik hier maar vertaald heb met Koala met

Karma. Het is gebruikelijk de naam af te korten tot de eigenschap alleen, in dit geval dus Karmic.

Karmic biedt ten opzichte van de vorige versie 9.04 (Jaunty Jackalope ofwel Jaunty) verschillende nieuwigheden: Boot: Karmic start een stuk sneller op dank zij nieuwe technologie met de naam Upstart. De boot manager Grub is vervangen door Grub versie 2. Bestandssysteem: Als standaard bestandssysteem wordt nu het nieuwe "ext4" gebruikt in plaats van "ext3". Belangrijkste voordeel voor een thuisstelsel is dat het sneller werkt. Software centrum: "Installeren/verwijderen" (van software) in het Toepas-

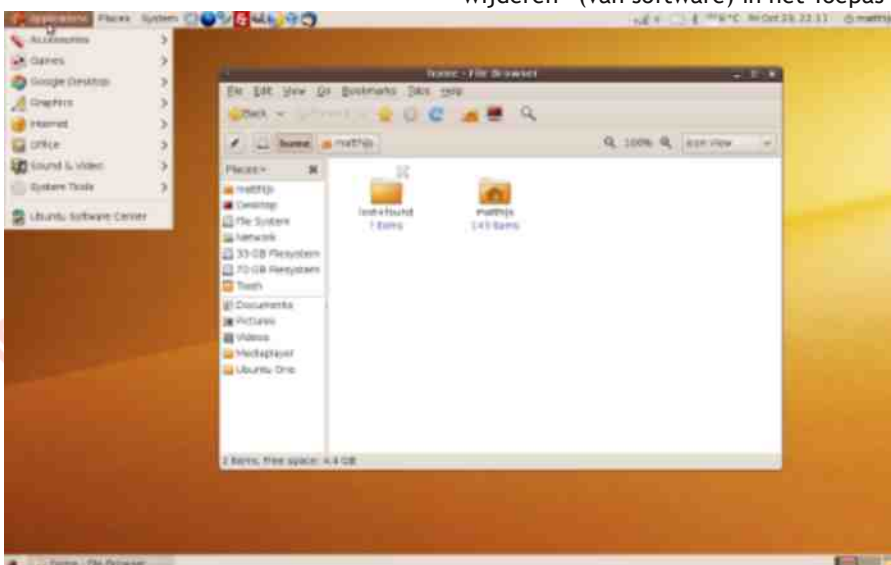
singen menu is vervangen door een nieuw ontworpen "Software centrum". Het beoogt gemakkelijker in het gebruik te zijn, en kan ook commerciële software bieden.

Cloud computing: Canonical, het bedrijf achter Ubuntu, biedt nu een persoonlijke online dienst aan onder de naam Ubuntu One. Hij is beschikbaar via de website <https://one.ubuntu.com>. U kunt Ubuntu One gebruiken om een backup van uw data te maken, ze op te slaan, ze te synchroniseren met andere computers of te delen met andere gebruikers van Ubuntu One. Verschillende onderdelen van Ubuntu (Evolution, TomBoy) bieden directe ondersteuning voor Ubuntu One. Er is 2GB aan ruimte beschikbaar. Meer kan ook, maar dan moet u een betaald maandabonnement nemen.

Veiligheid: Bij installatie biedt Ubuntu nu de mogelijkheid om de "home" map met alle gebruikersdata te versleutelen.

En er zijn nog allerlei minder opvallende verbeteringen. Bestaande Ubuntu gebruikers doen er goed aan te upgraden. Ubuntu Karmic wordt ondersteund tot april 2011. De volgende versie die in april 2010 verschijnt, de Lucid Lynx, is weer een LTS (Long Term Support) editie die veel langer, tot april 2013, zal worden ondersteund.

Tot slot wenst CompUsers u veel goeie en een verbetering van uw karma met Ubuntu Karmic Koala!

● Overal Ter Wereld Gratis Internet ●

John van der Laak

Op de HME/HCC!-dagen zal hcc!CompUsers een presentatie geven over FON. Hoe men kan deelnemen in FON en hoe de gebruiker er voordeel aan kan hebben.

Bovendien introduceert CompUsers een tijdelijk aanbod van de Fonera 2.0N superrouter met € 20 korting. Mis die kans niet!

Het delen van Wifi is Fon. Andere Fonero's zullen in ruil hun WiFi delen. Overal ter wereld.

Wanneer een deelnemer zijn Fon WiFi sociale router aanmeldt verkrijgt hij het recht op internet gebruik overal ter wereld op de locaties van zijn mededeelnemers.

Fon registreert de WiFi-routers centraal op een server in Spanje. De routerfirmware meldt zich aan met de gegevens van de eigenaar zodat een controle mogelijk is op het delen van een internetaansluitpunt. De internetaansluiting wordt vervolgens via het intranet van de deelnemer gedeeld op een gecodeerd WiFi-netwerk voor privégebruik en een ongecodeerde WiFi-hotspot.

De eigenaar kan als tegenprestatie van de WiFi-hotspots bij alle andere deelnemers gebruik maken. Meldt hij zich hierop aan, dan geeft de router internettoegang voor hem vrij na controle op de Fon-server.

De Fonera-routers kunnen tijdens de aanmelding een webpagina weergeven die door de eigenaar kan worden aangepast. Bij de Fonera 2.0n kunnen de webpagina's waarop de bezoeker zich aanmeldt via het intranet aangepast worden, kunnen meerdere apparaten via de router op het intranet aangesloten worden en kunnen ook offlinebestanden gedownload worden.

hcc!Compusers heeft een aantal Fonera's 2.0n in de aanbieding. Als u er een bestelt wordt hij u na betaling toegezonden. Ook kunnen leden promo-codes verkrijgen om deze router en de goedkopere, eenvoudigere versies via de Fon-website aan te schaffen. Voor meer info over Fon is een bezoek aan de stand van hcc!Compusers zeker nuttig.

Of bezoek de website die door San Bergmans is ingericht: <http://fon.oei-oei.nl/>

Na de HME/HCC!dagen, waar een werkende Fonera 2.0n op de stand aanwezig zal zijn, kan toezending via de eShop op de website van Compusers geregeld worden. Zolang de voorraad strekt.

€ 20 korting op FONERA 2.0N router

Die nieuwste router van Fon is de FONERA 2.0N. Dit is een moderne draadloze router die heel veel kan:

- 4 LAN poorten en een WAN poort (om aan te sluiten op je modem)
- snel 300 mbps WiFi (8.11n)
- groot draadloos bereik
- Torrent Downloader: Download torrents ook als je pc uit staat
- YouTube Video Uploader: Upload videos ook als de pc uit staat
- Picasa, Facebook, Flickr Photo Uploader: idem
- Megaupload, RapidShare: de Fonera 2.0n doet het downloaden automatisch als je accounts erin geconfigureerd staan
- Wireless opslag: draadloze toegang naar harde schijf vanaf netwerk (NAS)
- Multiple Device Hub: sluit een USB hub aan en voeg andere USB-devices toe
- High Speed File Transfer: Transfer bestanden tot 300 Mbps met 802.11n.
- Nieuwe functionaliteit kan softwarematig toegevoegd worden
- 3G to WiFi: internet toegang met een 3G dongle, ook op de camping (maar pasop voor hoge kosten GSM providers; neem flat fee abonnement)
- Self Tweeting Router: volg je Fonera2.0n via Twitter

Kortom, een droom van een router, ook als je deze niet in de eerste plaats aanschaft voor toegang verschaffen tot het Fon netwerk.

De normale prijs van een FONERA 2.0N is € 89 (inclusief verzendkosten).

In de CompUsers eShop kost de FONERA 2.0N tot eind 2009 slechts € 69!

Bestellen bij www.CompUsers.nl/eShop.

MegaCompUsersDag

René Suiker

Deze keer kent de SoftwareBus wel een heel hoog verenigingsgehalte. Niet omdat we in één keer de accenten extra willen verleggen, maar er is natuurlijk heel veel gebeurd de afgelopen tijd en ook hadden we het ALV-verslag nog niet gepubliceerd.

Na de CompUsersDag eerder dit jaar hebben we op 19 september jongstleden de MegaCompUsersDag gehad. Dit was een waar festijn, volgens sommige bezoekers en deelnemers een soort mini HCC dagen. Waarbij mini dan niet sloeg op het aantal deelnemende groeperingen, want dat waren er maar liefst 20. Waarbij mini niet sloeg op het de sfeer, want die was fantastisch. Waarbij mini niet sloeg op het aantal bezoekers, want met 600 bezoekers kan je gerust van een geslaagd evenement spreken. En mini sloeg ook niet op de ruimte, want zoveel ruimte hadden we ook nog niet eerder in gebruik.

Al met al, op een dag waarop mensen ook lekker buiten hadden kunnen zitten, want ondanks de tijd van het jaar was het nog bijzonder goed toeven buiten, kwam men in grote getale naar dit evenement toe.

et evenement vond plaats op onze vertrouwde lokatie H.F. Witte Centrum in De Bilt. We hadden weer veel lezingen, Workshops, demo's en informatie tafels beschikbaar. CompUsers had het uiteraard georganiseerd, maar zoals gezegd, totaal 20 HCC!groeperingen waren aanwezig. Grote publiekstrekker deze keer was evenwel Tony Krijnen van Microsoft met zijn lezing over Windows 7.

We hadden speciaal voor deze gelegenheid ook de sporthal van het centrum gehuurd, want we wisten al dat het vol zou worden en dat werd het ook. Gelukkig kregen we de medewerking van de sportvereniging, die normaal gesproken op dat moment van de zaal gebruik maakt. Na de lezing

waren er ook nog Windows 7 release candidate DVD's beschikbaar voor de belangstellenden, die er nog geen hadden.

Er was weer een uitgebreid programma beschikbaar, voor elk wat wils, waarbij ook de deelnemende groeperingen ruimte kregen en namen om een lezing voor het toegestroomde publiek te verzorgen. Naast de lezing over Windows 7 waren er o.a. lezingen over open source software, Ubuntu, Muzieknotatie, VOIP, Waarmerken, een ander OS, Premiere elements, opbouw van een digitale modelbaan en internet protocol version 6. Kortom een breed programma, waarbij voor iedere bezoeker nog wel iets te leren viel.

Er waren ook een tweetal Workshops, die beiden onder grote belangstelling twee maal uitgevoerd werden en wel één over websites bouwen met

Kompozer en één over fotobewerking met Picasa. Geweldig wat je allemaal met gratis software kunt bereiken. Zo hoeft de computer hobby helemaal niet duur te zijn.

Onze informatie stand pal bij de ingang heeft veel informatie kunnen geven en ook in de grote zaal was het weer een gezellige drukte, waarbij iedereen zijn vragen heeft kunnen stellen aan ter zake deskundigen en in de meeste gevallen ook direct een antwoord heeft kunnen ontvangen. Soms lukt dat uiteraard niet, maar dan zijn de contacten gelegd en kan er later op worden terug gekomen. Daarnaast is het aan de tafels altijd weer een feest der herkenning met onze grote schare vaste bezoekers, waarvoor we ook altijd graag tijd inruimen om gewoon eens een praatje te maken. Want met al het chatten op internet is het natuurlijk ook gewoon leuk om elkaar eens echt in de ogen te kijken.

Al met al, een zeer geslaagd evenement. Was u er deze keer niet bij? Kom de volgende keer toch eens van de sfeer proeven, u krijgt er geen spijt van. Zie onze website www.CompUsers.nl en natuurlijk de SoftwareBus voor de aankondigingen. Want dat er meer van dergelijke evenementen komen, dat staat vast.

Noteer vast voor 2010 de zaterdagen 6 februari, 24 april (met ALV) en 25 september (MegaCompUsersDag).

De kaderdag van 24 oktober 2009

René Suiker

Zaterdag 24 oktober jl. stond de jaarlijkse CompUsers kaderdag op het programma. Deze keer niet op de vertrouwde locatie in Breukelen, maar in Ouwehands dierenpark in Rhenen. In de eMailing van 25 oktober is hier al aandacht aan besteed, maar ook in de SoftwareBus mag enige aandacht hiervoor niet ontbreken. In een volgend nummer zullen we trouwens nog uitgebreid aandacht besteden aan de uitkomsten van deze dag, maar op het moment van schrijven is deze uitwerking nog niet afgerond.

De vergaderzaal Kalahari

Het doel van de kaderdag is altijd tweeledig. We hebben als vereniging zo'n 100 vrijwillige kaderleden, die meestal via Internet met elkaar communiceren en elkaar tijdens de gebruikersdagen wel ontmoeten, maar dan meestal druk zijn met de bezoekers en elkaar zodoende eigenlijk nauwelijks kunnen spreken.

Ontspannen

Jaarlijks organiseren we daarom een kaderdag, waarbij de kaderleden elkaar in een ontspannen sfeer kunnen ontmoeten, maar waarbij er wel gewerkt wordt, namelijk aan het verbeteren van de vereniging.

Het programma was aangepast op de locatie: na afloop van het 'formele' gedeelte was er voor de liefhebbers ruimte voor een rondleiding door het dierenpark.

We hadden een ruime opkomst van maar liefst 40 kaderleden en deze hebben ook allen van de gelegenheid gebruik gemaakt om deze rondleiding bij te wonen.

De onderwerpen

Het programma bestond uit drie onderwerpen:

- Betere afstemming van de activiteiten en services op de vraag vanuit de achterban
- De vereniging en de statuten
- De HCC-dagen

Het eerste onderdeel nam verreweg de meeste tijd in beslag. Hier werden de deelnemers eerst voorgelicht over het doel van de sessies en vervolgens werd er in werkgroepen met elkaar gediscussieerd; vóór de lunch over het thema "Hoe ziet onze doelgroep er uit?" en na de lunch over het thema "En wat hebben we deze groep te bieden?". Na

elke sessie werd er teruggekoppeld door de groepen aan de voltallige vergadering. De punten die daaruit kwamen zullen eerst in het bestuur worden besproken en de conclusies en aanbevelingen zullen we in de volgende SoftwareBus met u delen.

De toepassingsgebieden

De werkgroepen zelf waren onderverdeeld rondom de toepassingsgebieden 'creatief', 'techniek', 'nuttige toepassingen' en 'ontspanning'. Daarnaast was er nog een extra werkgroep, die ging bekijken of we nog toepassingsgebieden of aspecten vergeten waren. Er was één toepassingsgebied niet vergeten, maar niet aan een werkgroep toegevoegd, dat betrof 'sociale netwerken'. Dit gebied werd als voorbeeld genomen en was in een eerder stadium bij wijze van pilot met een aantal vrijwilligers reeds uitgewerkt.

Privacy en veiligheid

Bij de tweede terugkoppeling zijn er concrete acties voorgesteld. Daarop konden mensen aan het eind van de dag aangeven welke zij het belangrijkste vonden en waar ze aan wilden bijdragen. Deze gegevens zijn allemaal verzameld en zullen dus nog moeten worden uitgewerkt. Er is één aspect dat we wel alvast zullen verklappen, omdat we hier al gelijk mee aan de slag willen. Er was grote behoefte aan een Platform 'Privacy en Veiligheid'. Mocht je hieraan bij willen dragen, dan kan dat uiteraard. Neem in dat geval gerust contact op met voorz@CompUsers.nl.

Zittingstermijn bestuursleden

De discussie over de vereniging en de statuten kwam voort uit de laatste ALV. Daarin werd voorgesteld de zittingstermijn van bestuursleden te limiteren. In de voorbereiding voor de kaderdag is er door het bestuur onderzocht in hoeverre dit haalbaar en noodzakelijk was. Uit de studie volgde de conclusie dat een beperking in de zittingstermijn voor bestuurders niet wenselijk is, en binnen de HCC is zelfs een tegengestelde beweging aan de gang. Onderzocht is ook de achterliggende reden van het verzoek. De bedoeling is dat het bestuur meer gaat besturen en meer van de uit-

voering overlaten aan de overige kaderleden. De verwachting bij sommigen dat dit een zware discussie zou worden werd niet bewaarheid. Iedereen was het er wel over eens, dat de lasten op dit moment onevenredig verdeeld zijn en dat het zaak wordt daar iets aan te doen.

We gaan dus, meer nog dan voorheen, als bestuur proberen vrijwilligers te werven, te behouden en hen meer verantwoording te geven.

Wie daaraan bij wil dragen is van harte uitgenodigd. De meeste huidige kaderleden kennen we goed, maar we kunnen er nog een groot aantal gebruiken. Zie ook het artikel over de redactie in dit nummer.

Wilt u bijdragen aan het verbeteren van CompUsers, schroom niet en neem contact op met voorz@CompUsers.nl.

Voor iedereen is er wel iets te doen, jong, arm, oud, rijk, met veel tijd, met weinig tijd, noem maar op.

Je moet natuurlijk niet te bang zijn om soms je nek uit te steken!

HCC-dagen 2009

Ten slotte werd ingegaan op de HCC-dagen dit jaar (op 27, 28 en 29 november a.s.). Dit jaar was de briefing door Christ van Hezik erg globaal. CompUsers komt grotendeels in het DiversiteitsPlein van het HCC-paviljoen. Veel details zijn op dit moment nog onduidelijk. Wel is duidelijk dat CompUsers op de HCC dagen aanwezig zal zijn. We hopen u allen daar aan te treffen. Tot dan!

Vanuit de vereniging

De redactie

In het kader van het 'verenigingsblad' wil de redactie regelmatig iemand of een club mensen in de schijnwerpers zetten. Dit met een tweeledig doel:

1. deze mensen de aandacht geven die ze verdienen voor de waardevolle bijdrage aan de vereniging;
2. andere mensen op ideeën brengen om zodoende ook een waardevolle bijdrage te leveren.

We hebben hiervoor plannen voldoende. Voor deze uitgave hadden we oorspronkelijk een andere doelgepland, maar we hebben de afgelopen tijd een enorme drukte gekend, waardoor niet alle plannen altijd even goed van de grond kwamen.

Voor de leden, door de leden

Eén van de pijlers binnen CompUsers is ons lijfblad de SoftwareBus. Met een oplage schommelend tussen de 7000 en 8000 lezers is het geen groot computerblad, maar zeker geen klein verenigingsblad. Dit schept uiteraard verplichtingen. We hebben het motto 'voor de leden, door de leden' hoog in het vaandel, dus het merendeel van de artikelen, bijna 100%, komt ook van onze leden.

Vooraf leesbaar houden

"Wat doet nou een redactie", hoor ik je denken. Welnu, daar wil ik dit nummer toch even bij stilstaan. We hebben de wens, ons blad als spil van de verenigingsactiviteiten te zien. We zouden het ook heel fijn vinden als alle leden en donateurs ook een abonnement op de SoftwareBus zouden nemen. Niet omdat dit zo veel geld genereert, maar omdat we op die manier zo'n mooi medium hebben om de hele achterban te bereiken. Om zo'n blad leesbaar te houden hebben we een eindredacteur. Rob de Waal Malefijt is er helemaal op uit om de artikelen voor zover nodig te corrigeren en voor te bereiden voor de opmaak.

Opmaakteam

Daarnaast hebben we een team van mensen die de opmaak van de artikelen voor hun rekening nemen. Vooralnsong onder directe aansturing van onze voorzitter, maar de bedoeling is dat dit team, bestaande uit Frits Schagen, Harry van Mosseveld en Henk Heslinga, dit zelf gaat oppakken.

Thema en formule

Dan is er nog een hoofdredacteur, die in overleg met het bestuur het thema bepaalt en de formule bewaakt, en op basis daarvan probeert auteurs te vinden voor bepaalde artikelen.

De logistieke kant

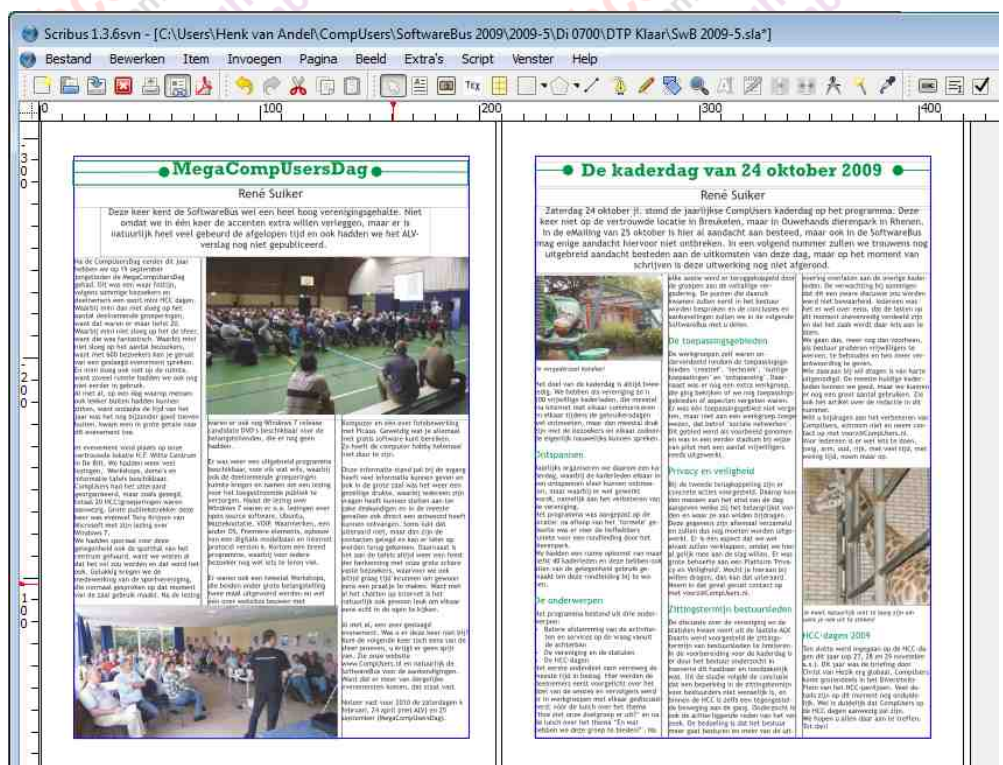
Tot slot is er nog een heel traject rondom de feitelijke productie, zeg maar de logistiek. Op dit moment gebeurt dit grotendeels door de voorzitter, die daarvoor ook de juiste contacten heeft. Toch is het de bedoeling dat er iemand in de redactie komt die deze rol op zich gaat nemen. Dus, heeft u zin in een leuke uitdaging, namelijk het produceren van een mooi tijdschrift, schroom dan niet en neem contact op met redactie@compusers.nl.

Acquisiteur gezocht

Het scherm van Scribus, het OpenSource DTP-programma waarin de SoftwareBus wordt opgemaakt.

Naast deze rollen die er al zijn, zijn we ook nog naarstig op zoek naar anderen. We kunnen altijd auteurs gebruiken, zowel eenmalig als structureel, we kunnen altijd mensen plaatsen die mee willen denken over opzet, aanpak en formule en, last but not least, om het eens in goed Nederlands te zeggen, zijn we ook op zoek naar iemand die voor de acquisitie kan zorgen. We willen namelijk dolgraag ook een paar advertenties in ons blad, bij voorkeur met goede aanbiedingen voor onze achterban. Al met al komt er dus nogal wat bij kijken, voordat de SoftwareBus bij u op de deurmat valt. En dan hebben we het nog niet gehad over de hierbij ingesloten disc, de GigaHits. Daar komen we een volgend nummer nog op terug.

René Suiker, hoofdredacteur

WENSKAART maken en afdrukken

Henk Rieke

Met het fotobewerkingsprogramma Paint Shop Pro gaan we onze eigen wenskaart maken. Er is, zoals altijd, weer gebruik gemaakt van PSP9.

- Open het PSP-programma.
- Selecteer een afbeelding.
- Menu BESTAND < bladeren < zoek een voor uw doel passende foto of afbeelding, en dubbelklik op de thumbnail om hem te openen.
- Maak nu eerst de onderstaande pagina als afdrukblad voor de wenskaarten. Deze maten zijn voor een afdrukblad in A4-formaat (29x21). In het voorbeeld komen er twee kaarten op één pagina.
- MENU Bestand < Nieuwe afbeelding
breedte 21 cm
hoogte 29 cm
resolutie 300 pixels OK
Transparantie aangevinkt

Er is nu een nieuw blad in verticale stand op het scherm geopend. Voor verticale foto's kan dit zo blijven, voor horizontale foto's moet het vel via

- Menu AFBEELDING < roteren < kwartslag rechtsonder als landschap-formaat op het scherm komen.
- Activeer de afbeelding.
- MENU Afbeelding < formaat wijzigen

Stel de resolutie ook op 300 pixels in. We werken nu met dezelfde pixel-grootte en daardoor in dezelfde maatvoering.

In het vak met de pixelafmetingen gaan we de afbeelding passend maken. Voor een horizontaal half A4-formaat moeten de pixelafmetingen 1541x1116 (bxh) pixels worden; door het percentage-schuifje aan te toetsen, loopt het pixel-formaat voor- of achteruit. Voor een verticale tekstpagina is de juiste instelling 1116x1541 (bxh). De nieuwe afmetingen met OK bevestigen.

- Menu BEWERKEN < kopiëren.

Open het scherm met het A4-blad.

- Menu BEWERKEN < Plakken < plakken als nieuwe laag.

De afbeelding wordt centraal op het lege A4-blad geplaatst.

- Gereedschap VERVORMING < vervormen

De afbeelding is nu te verschuiven naar de gewenste plek op het lege A4-blad. Voor het horizontale 'landschap' formaat is dit linksonder. Voor het verticale formaat is dit rechts-onder. De afbeelding beslaat nu het onderste, of het

linker deel van het lege A4-formaat. We herhalen dit voor de tweede kaart.

- Menu BEWERKEN < Plakken < plakken als nieuwe laag.

De afbeelding wordt weer centraal op het lege A4-vel geplaatst en wordt, als boven, nu voor het horizontale formaat rechtsonder geplaatst, en voor het verticale formaat linksboven.

Op dit moment moet er goed gekeken worden of de afbeeldingen precies op hun plaats staan op de lege A4-pagina, zodat ze bij het printen centraal op de titelpagina staan. Dit is niet voor elke printer gelijk, soms kun je het via een speciaal printprogramma snel voor elkaar krijgen. Zelf moet ik rekening houden met een beginmarge van ca. 1 cm, d.w.z. dat mijn lege A4 niet 29,7 cm is maar 28,5.

Voor het horizontale formaat een ruimte van 1 blokje van het transparante scherm als start links en vanuit het midden met 1 blokje voor de rechter afbeelding.

Voor de verticale afbeelding geldt: één blokje bovenaan voor de hoogste verticale afbeelding en de tweede afbeelding met de basislijn op de 28 cm lijn.

We voegen de beelden samen:

- Menu BESTAND < afdrukvoorbeeld.

Er komt nu een nieuwe tekstpagina in verticale positie.

- Menu BESTAND < Printer instellen.
Stand of liggend (landschap), maak uw keus.

Dubbelklik in de kantlijn op de thumbnail van de afbeelding voor horizontale of verticale afbeeldingen en zij moeten nu een plaats op de printpagina gevonden hebben (controleren, corrigeren).

Alles naar genoegen? Printen!

Zoals op de afbeelding te zien is, kun je het blad verticaal doorknippen of doorsnijden, waar na je twee wenskaarten hebt. Aan de binnenzijde van de kaart kun je een tekst invoeren; realiseer je goed hoe de kaart uiteindelijk gevouwen zal worden om de tekst op de juiste plaats te printen. Maar ... met de hand geschreven is persoonlijker!

Een prettig jaareinde!

henkriek@casema.nl.

PC-BSD gebruiken als server

Jan Stedehouder

Inleiding

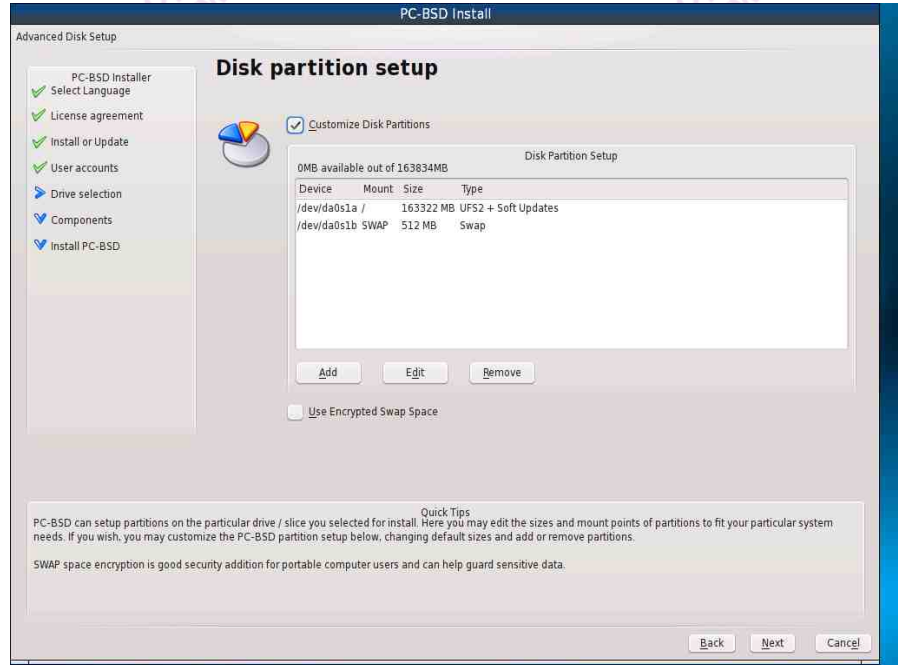
PC-BSD biedt een eenvoudige manier om FreeBSD te installeren met een voorgeconfigureerde KDE grafische werkomgeving. Zo eenvoudig dat we bijna vergeten dat onder de motorkap een prima besturingssysteem voor een server draait. Voor de gemiddelde hobbyist biedt dit nieuwe mogelijkheden om te spelen. Immers, het is toch gewoon leuk om te zien of je thuis een BSD- of Linux server kan inrichten. Mogelijkheden genoeg, denk maar aan FreeNAS (gebaseerd op BSD) of ClearOS, het voormalige ClarkConnect (Linux).

Thuis heb ik een kleine, handige Bubba | 20 home server draaien. In essentie is een kastje dat draait op Debian Linux. Via een simpele webpagina is het mogelijk bestanden te beheren, alle mail binnen te trekken en te verwerken, multimediafuncties in te stellen en de printers te beheren. Mijn vraag was vervolgens: "Zou ik zo'n server op basis van PC-BSD kunnen inrichten?" Het juiste antwoord is: "Waarom niet?". Dit is een project waar we wel even voor moeten gaan zitten. Het is ook niet binnen één artikel te bespreken. In dit artikel en volgende zullen we stap voor stap onze nieuwe server opbouwen en functies toevoegen. Deze keer zullen we PC-BSD installeren als server. We gaan Webmin toevoegen zodat het beheer al wat eenvoudiger wordt (webmin is een web-based programma) en we maken de eerste aanpassingen aan de vuurmuur.

Installeer PC-BSD als server

PC-BSD heeft een grafisch stappenplan voor de installatie en in het stappenplan is de optie voor een serverinstallatie opgenomen. Steek de cd of dvd in de drive en herstart de computer. Volg nu de stappen door eerst de taal en de indeling van het toetsenbord te kiezen en ga akkoord met de licentieovereenkomst. Daarna kunnen we "Server Edition" als installatieoptie kiezen (afbeelding 1).

In vergelijking met de reguliere installatie van de PC-BSD desktop is dit het enige verschil. Alle volgende stappen zijn weer identiek met de desktopinstallatie, inclusief de mogelijkheid verschillende desktopgeïntegreerde programma's te installeren zoals de mediaspeler Amarok en de browser Firefox. Voor een serverinstallatie gaan we dat niet doen. Het stappenplan stelt een eenvoudige indeling van de harde schijf voor, met een root-partitie ("/")

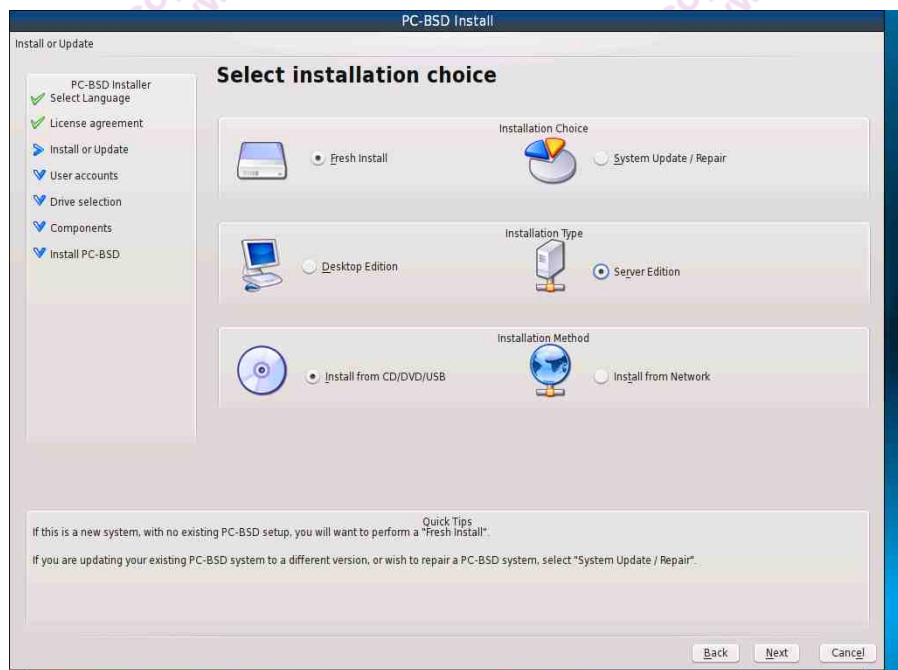

Afbeelding 1: De standaard PC-BSD cd/dvd biedt de mogelijkheid het besturingssysteem als server te installeren

en een swap-partitie. Ter vergelijking: bij de installatie van een 'zuivere' FreeBSD-server levert de optie automatisch partities aan te maken drie aanvullende partities op (/var, /tmp en /usr). Ervaren gebruikers kunnen de partitiebewerker van PC-BSD gebruiken om de partities naar eigen wens aan te passen (afbeelding 2).

Kris Moore, de hoofdontwikkelaar van PC-BSD, gaf bij navraag toe dat het verschil tussen de twee installatiemogelijkheden (desktop en server) op dit moment minimaal is. Sterker nog, alle bestanden die nodig zijn voor het draaien van een volledige grafische werkplek worden mee geïnstalleerd. De grafische werkomgeving is simpelweg uitgeschakeld. Door de instellingen in /etc/ttyt te veranderen zouden we

Afbeelding 2: Bij de installatie van de PC-BSD server worden twee partities aange- maakt.


```

The key's randomart image is:
+--[ RSA 2048 ]-----+
|oo.. .+.|
|E.=. .+o|
|.o .B.B.+|
| o.B.= |
| . .S |
+-----+

Starting sshd.
sendmail_submit: /etc/mail/aliases.db not present, generating
/etc/mail/aliases: 27 aliases, longest 10 bytes, 275 bytes total
Starting cron.
Local package initialization:.
/etc/rc.d/sysctl: WARNING: sysctl dev.pcm.0.play.vchans does not exist.
/etc/rc.d/sysctl: WARNING: sysctl dev.pcm.0.rec.vchans does not exist.

Sun Aug 9 14:09:46 CEST 2009
FreeBSD/amd64 (pcbsd) (ttyv0)
login:

```

weer een normale werkplek kunnen krijgen. Daarnaast is SSH bij de serveroptie standaard ingeschakeld (zodat we van buitenaf een beveiligde verbinding met de server kunnen leggen) en is een aantal instellingen voor het netwerk geconfigureerd.

Zodra de installatie is afgerond kunnen we ons systeem herstarten. Onze nieuwe PC-BSD is klaar voor gebruik. De commandoregel staat op ons te wachten (afbeelding 3).

Tussen de commandoregel en de grafische werkomgeving: Webmin

De server is echt klaar voor gebruik. We zouden nu stap voor stap functies kunnen toevoegen teneinde de PC-BSD server als home server te gebruiken. Via de commandoregel is nieuwe software te installeren en kunnen we de configuratiebestanden aanpassen voor onze behoeften. Nu onze server in de lucht is hoeven we er zelfs niet meer fysiek achter te zitten. Met een handig programmaatje als PuTTY hebben we toegang tot de commandoregel van de server, vanaf een andere computer in ons netwerk of een computer met internetaansluiting.

Met Webmin kunnen we het beheer en onderhoud van onze server wel wat makkelijker maken. Webmin biedt via een webpagina de mogelijkheid de verschillende configuratiebestanden te bewerken. Het blijft voor ons dan we noodzakelijk te weten waar we mee bezig zijn, want Webmin zal ons daar nauwelijks bij helpen.

We gaan voor dit artikel Webmin installeren en maken dan gelijk kennis met twee mogelijkheden om software voor onze server binnen te halen. We gaan het programma eerst installeren via de zogenaamde 'ports collection'. Daarna maken we gebruik van een PBI, de methode die voor PC-BSD is ontwikkeld.

Afbeelding 3: Het is even wennen, maar we zullen in eerste instantie via de commandoregel aan de slag moeten.

```

Running as 'root'. You may now run 'make' in the FreeBSD Ports tree
# portsnap fetch
# portsnap extract
Looking up portsnap.FreeBSD.org mirrors... 3 mirrors found.
Fetching public key from portsnap2.FreeBSD.org... done.
Fetching snapshot tag from portsnap2.FreeBSD.org... done.
Fetching snapshot metadata... done.
Fetching snapshot generated at Mon Aug 17 03:05:24 CEST 2009:
c25b34ddfd6e0daab96dfe22828de087f3b0c506786ee9 3% of 50 MB 185 kBps 05m17s

```

Webmin installeren via ports

PC-BSD is gebaseerd op FreeBSD, maar er zijn wel verschillen ontstaan. Sinds de vrijgave van PC-BSD 7.x wordt de zogenaamde 'ports tree' van FreeBSD volledig gescheiden gehouden van het basissysteem van PC-BSD. Dit ligt wat minder goed bij ervaren FreeBSD gebruikers, maar PC-BSD mikt vooral op normale eindgebruikers die behoefte hebben aan een stabiele werkplek. Door de twee gescheiden te houden kunnen we zonder veel problemen software installeren via de 'ports collection' zonder onze reguliere werkplek aan te tasten. En veranderingen in de PC-BSD desktop hebben geen gevolgen voor de ports. Wil je hier meer over weten, dan biedt het online PC-BSD handboek een goede uitleg (http://wiki.pcbsd.org/index.php/PC-BSD_Users_Handbook).

Als eerste stap moeten we onszelf beheerdersrechten geven door het volgende in te tikken:

```
$ su
```

en ons beheerderswachtwoord in te voeren. Vervolgens moeten naar een nieuwe omgeving overstappen, de zogenaamde FreeBSD LOCALBASE (dat is het afgescheiden deel voor FreeBSD):

```
# runports
```

Als het goed is gegaan zien we nu het volgende bericht:

```
Running as 'root'. You may now run 'make' in the FreeBSD Ports tree
#
```

Bij de oorspronkelijke installatie hebben we afgezien van het installeren van aanvullende onderdelen, met inbegrip van de ports collection. Dat geeft ons de mogelijkheid op dit punt een recente 'ports tree' te installeren. De 'ports tree' is een aparte directory met daarin de benodigde bestanden (makefiles) voor het compileren en installeren van software. Door de volgende twee opdrachten uit te voeren halen we een nieuwe ports tree binnen (afbeelding 4):

```
# portsnap fetch
# portsnap extract
```

Terzijde: Binnen het raamwerk van dit artikel is niet mogelijk op alle achter-

Afbeelding 4: Een nieuwe ports tree is een stap op weg naar de installatie van Webmin.

gronden in te gaan. Maak vooral gebruik van het goede FreeBSD handboek, dat ook in een Nederlandstalige versie online staat: <http://www.freebsd.org/doc/nl/books/handbook/>

Zodra deze actie is afgerond kunnen we Webmin installeren. Voer de volgende opdrachten in:

```
# cd /usr/ports/sysutils/webmin
# make install clean
```

De installatie gaat beginnen. Alle benodigde software wordt binnengehaald, inclusief de pakketafhankelijkheden. We moeten wel achter onze computer blijven voor het beantwoorden van vragen die voorbij komen. Bij die vragen zijn de voorgestelde opties afdoende. Na de installatie moeten we Webmin instellen. Gebruik hiervoor de opdracht:

```
# /usr/local/lib/webmin/setup.sh
```

We krijgen dan een aantal vragen over de instellingen. Deze zijn:

```
Web server port (default 10000):
Login name (default admin):
Login password:
Password: again:
Use SSL (y/n):
```

De standaard poort om bij Webmin aan te kloppen is 10000. Het is mogelijk de standaard login te wijzigen. Het invoer-

Error - Bad Request

This web server is running in SSL mode. Try the URL <https://192.168.0.175:10000/> instead.

ren van een wachtwoord is niet verplicht, maar dat komt de veiligheid van onze server natuurlijk niet ten goede. SSL staat voor Secure Sockets Layer en dit maakt versleutelde (dus veiliger) verbindingen met onze server mogelijk. Zonder SSL is Webmin toegankelijk via de URL <http://server-ip-adres:10000>. Met SSL hebben we <https://server-ip-adres:10000> nodig. (afbeelding 5).

Webmin is nu geïnstalleerd. Het programma wordt opgestart met:

```
# /usr/local/etc/rc.d/webmin start
```

Op een reguliere FreeBSD server zouden het configuratiebestand `rc.conf` aanpassen zodat Webmin bij de iedere herstart direct wordt meegenomen. Dat doen we met:

```
# ee /etc/rc.conf
```

ee is een handige text editor voor de commandoregel. Deze is handiger in gebruik van bijvoorbeeld vi, niet op de laatste plaats omdat ee een menu heeft met toegang tot de functies. Voeg nu de volgende regel toe:

```
webmin_enable="YES"
```

Maar we hebben niet te maken met een reguliere FreeBSD server. Op onze PC-BSD server is Webmin nu niet geïnstalleerd als deel van het PC-BSD basissysteem. We moeten derhalve een snelkoppeling (symlink) maken naar de juiste map. Voer, nog steeds als beheerder, de volgende opdracht in:

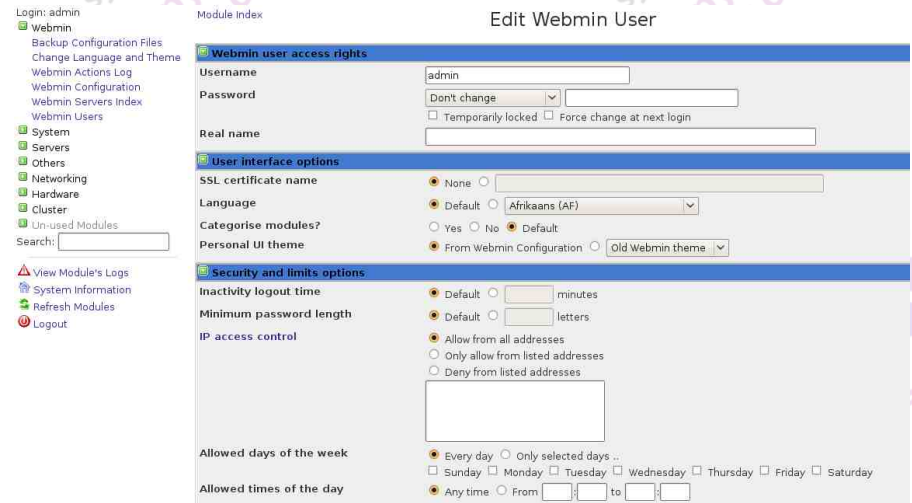
```
# ln -s /usr/local/etc/rc.d/webmin /Programs/rc.d/webmin
```

Nu zal Webmin ook opstarten bij de start van onze PC-BSD server (afbeelding 6)

Afbeelding 6: Indien het volgende bericht voorbij rolt bij de start van onze server weten we zeker dat Webmin is opgestart.

```
Starting local daemons:.
Updating motd.
Mounting late file systems:.
Starting ntpd.
Starting powerd.
Starting cupsd.
Removing stale Samba tdb files: ..... done
Starting nmbd.
Starting smbd.
Starting webmin.
Pre-loaded WebminCore
Starting default moused:.
Starting denyhosts.
```

Afbeelding 5: Webmin waarschuwt ons als we de beveiligde webpagina via de verkeerde URL proberen te benaderen.

Webmin installeren via de PBI

We kunnen Webmin ook installeren door gebruik te maken van de PBI die via <http://www.pbidir.org> beschikbaar is. Gebruik 'webmin' als zoekterm en maak een keuze uit de 32-bits of 64-bits versie. Wat we nodig hebben is de exacte downloadlocatie van de PBI. Via een normale webbrowswer is het geen probleem de PBI te downloaden, maar via de commandoregel verloopt het toch iets anders. We maken gebruik van de opdracht 'fetch' in combinatie met de URL om de PBI naar onze server te downloaden. In mijn geval werd dit:

```
$ fetch ftp://www.nl.freebsd.org/pub/pcbsd/PBI/Utilities/Webmin/7/x64/Webmin1.480_1-PV0.pbi
```

Nadat het bestand is binnengehaald moeten we de rechten van het bestand aanpassen (omdat installeren anders niet mogelijk is). Voer de volgende instructies in:

```
$ su
# chmod 777 Webmin1.480_1-PV0.pbi
```

We kunnen webmin vervolgens installeren met:

```
# ./Webmin1.480_1-PV0.pbi -text -accept
```

Door gebruik van de '-text' optie vertel-

Edit Webmin User

Afbeelding 7: Bij installatie van Webmin via de PBI moeten we de nodige instellingen aanpassen om de veiligheid te vergroten.

len we het systeem dat we geen grafische werkomgeving gebruiken voor de installatie. De '-accept' optie is nodig om standaardantwoorden te geven waarvoor bij de grafische installatie interactie met de gebruiker nodig is. In geval van de installatie van Webmin betekent het dat SSL standaard uit staat, dat de gebruikersnaam ongewijzigd is en dat voor toegang tot Webmin geen wachtwoord nodig is. We kunnen dit wijzigen zodra Webmin in de lucht is (afbeelding 7).

Aanpassen van de vuurmuur

Of we nu gebruik hebben gemaakt van de ports of de PBI, op dit punt aangekomen hebben we een werkende versie van Webmin op de server draaien. Maar we kunnen deze nog niet benaderen vanaf een andere computer in ons netwerk. Bij de installatie van de PC-BSD server worden standaard de meeste poorten naar de buitenwereld afgesloten door de vuurmuur, met inbegrip van poort 10000. Die poort wordt niet automatisch open gezet bij de installatie van Webmin. Dat doen wij door het bestand `pc.conf` handmatig aan te passen. Open dit bestand met:

```
#ee /etc/pf.conf
```

voeg de volgende regel toe:

```
pass in on em0 proto tcp from any to (em0) port 10000 keep state
```

en sla het bestand op. Poort 10000 staat nu open voor alle computers in ons thuisnetwerk. Toegegeven, het zou

nog veiliger kunnen door de deur alleen open te zetten voor specifieke computers, maar voor nu is het afdoende. Start nu de browser op en voer de juiste URL in:

and save the file. Port 10000 is now open to accept requests from all computers that have access to our network. Mind you, this isn't the most secure setup, but for now it will suffice. Please open a browser on another computer and use the following url:

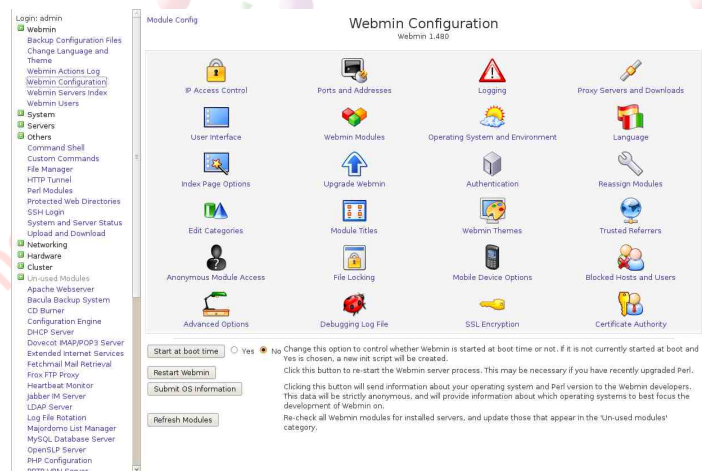
https://server-ip-address:10000
(of http://server-ip-address:10000, als SSL (nog) niet is ingeschakeld)

Het interne IP-adres van de server zullen we even van onze router moeten halen. Bij gebruik van Firefox zullen we de vraag krijgen of we deze website willen accepteren omdat het zogenaamde SSL-certificaat niet wordt herkend. Als alles goed gaat zullen we nu worden begroet door het aanmeldvenster van Webmin (afbeelding 8)

Screenshot 8: jawel, onze installatie van Webmin is gelukt.

Afbeelding 9 geeft vast een indruk van de functies en opties die via Webmin beheert en ingesteld kunnen worden. In komende artikelen zullen we nieuwe functies aan onze server toevoegen, zullen we gebruikers en groepen aanmaken en zullen we zien hoe gebruikersvriendelijk onze PC-BSD server te maken is.

Afbeelding 9: Webmin is een krachtig hulpmiddel voor het beheer en onderhoud van onze PC-BSD server.

Wil je ook eens schrijven in de SoftwareBus? Stuur je kopij dan aan redactie@CompUsers.nl. Ook als je informatie wenst over hoe en wat te schrijven, is een mail aan dit adres voldoende. Doe er je telefoonnummer bij, dan belt de redactie je op.

De sluitingsdatum voor het komende nummer is:

2009-6: sluiting 26 november
komt uit medio december (vóór kerst)

Colofon

De SoftwareBus is het officiële periodiek van de Vereniging CompUsers, maar ook beschikbaar voor HCC-leden en niet-leden. Het verschijnt 6 keer per jaar. Elk nummer gaat vergezeld van de GigaHits, een DVD-ROM met speciaal geselecteerde software. Het wordt uitgegeven door ProgrammaTheek BV.

Abonnementen

Abonnementen kosten per jaar voor CompUsers- en HCC-leden € 15. Voor adressen buiten Nederland: € 21/jaar in de EU en € 27 voor alle andere landen. Voor niet-leden is de prijs € 9/jaar hoger.

Voor visueel gehandicapte abonnees is gratis een elektronische versie op verzoek beschikbaar. die niet verder verspreid mag worden.

Losse nummers: € 5.

Abonneren en bestellingen bij voorkeur bij:
www.CompUsers.nl/eShop

Een abonnement wordt automatisch met een jaar verlengd, tenzij minimaal 3 maanden tevoren opgezegd bij abbonementen@CompUsers.nl.

De abonnementadministratie is niet gekoppeld aan de HCC-administratie. Indien een abonnee inmiddels geen HCC- of CompUserslid meer is, geldt voor de verlenging de niet-leden prijs.

Betaling

Betaling liefst per automatische incasso. Bij een andere wijze van betaling wordt € 2,50 extra berekend.

Postbankrek.nr.: 206202
IBAN: NL13 INGB 0000 206202
BIC: INGBNL2A

Adresmutaties

Voor HCC- en CompUsersleden volstaat een adreswijziging bij ledenadministratie@hcc.nl of: HCC-ledenadministratie
Postbus 477, 2900 AL Capelle a/d IJssel
Tel.: 010-2646077 (werkdagen 9.00-17.00 uur)

Voor overigen:

Mail het oude en nieuwe adres aan:
Abbonementen@CompUsers.nl

Advertenties: Informeer bij de redactie

Redactie

René Suiker, hoofdredacteur
Rob de Waal Malefijt, eindredacteur

Mail aan: Redactie@CompUsers.nl

NB: er zijn nog vacatures bij de redactie. Interesse?

DTP

Frits Schagen
Harry van Mosseveld
Henk Heslinga
Rob de Waal Malefijt
Henk van Andel
Dennis van Hoof

Druk: Misset Senefelder - Doetinchem
Ontwerp opmaak: Okker Reclame - Veenendaal
Ontwerp omslag: FIR&E - Wageningen

● CompUsers VraagBaak ●

De VraagBaak medewerkers zijn o.a. te bereiken via e-mail. Hieronder staan de namen, specialisaties en de e-mail adressen. Alle e-mail adressen als: ...@VraagBaak.DOSgg.nl (tenzij anders aangegeven).

Indien je telefonisch een vraag wilt stellen, bel dan: 0317 707 425 of 0317 707 426. Zie hiervoor ook onze website www.CompUsers.nl onder VraagBaak.

Onderwerp	Naam ¹⁾	Speciaal	E-mail ²⁾
Windows	Bas vd Dikkenberg *		bd@....
Vista	Cees Jacobs		cj@....
	Ruud Uphoff *		Ruud@ ³⁾
Windows	Antoon van Rijn *	Home & Pro	ar@....
XP	Cees Jacobs *	Home & Pro	cj@....
	Joep Bär		joepb@....
	Piet Molema	Genealogie	pm@....
	Willem Spigt *	Home & Pro	ws@....
	Ruud Uphoff *	Pro	Ruud@ ³⁾
	Sander Wendling	Home & Pro	sw@....
Windows	Arnold Spijker	3.x/95/98	as@....
Overige	Cees Jacobs *	Alle	cj@....
Linux	Ger Wesselink		gw@....
	Cees Jacobs *		cj@....
	Hans Lunsing *		hl@....
Netwerken	Antoon van Rijn *		ar@....
	Sander Wendling	ADSL	sw@....
Office-pakketten	Arnold Spijker	Spreadsheets	as@....
	Cees Jacobs *	PowerPoint	cj@....
	Evert van der Bos	Access	eb@....
	Cor Nouws	OpenOffice	cn@....
	Fedde Kortstra *	Access	fk@....
	Jacob van Laatum *	XP	jl@....
	Hans Roelofswaard *	Excel	Hr@....
	Peter Wagnee *	Office	Pm@....
	Jan Biemans	Word /VBA	jb@....
	Jan van Doorn	Database	jd@....
	Kees van Gorp	Spreadsheets	kg@....
Beeldbewerken	Rinus Alberti *	Photoshop	ra@....
	Ton van Doorn *	Video	td@....
	Isja Nederbragt	The GIMP	in@....
Webontwerp	Bas vd Dikkenberg *		bd@....
	Hans Vosman *		hv@....
Hardware	Fred Soer		fs@....
	Louis Baesjou		lb@....
	Ton van Doorn *		td@....
Virus + veiligheid	Ron de Wit		Rw@....
	Antoon van Rijn *		ar@....
VoIP	Florus Vogelaar		fv@....
	John van der Laak		jvd@....
	Bas vd Dikkenberg *		bd@....
	Kees van Eeten		ke@....

¹⁾ namen met *:bieden ook remote hulp via TeamViewer

²⁾ Achter alle e-mail adressen: ...@VraagBaak.DOSgg.nl

³⁾ Dit e-mail adres wordt: Ruud@ruphoff.nl

VraagBaak remote hulp

Naast de VraagBaak via de e-mail en telefoon is er nu ook de VraagBaak via Remote hulp. Hierbij maken we gebruik van het gratis programma TeamViewer.

Mensen die hulp nodig hebben bij een computerprobleem sturen naar een VraagBaakmedewerker een e-mail met het verzoek om via internet hun computer over te nemen om op die manier het probleem op te lossen. Deze zal dan telefonisch contact opnemen met de vraagsteller om hulp te verlenen. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van een klein programma dat zonder te installeren zo gebruikt kan worden. Het is te downloaden van de website: www.teamviewer.com/nl. Het werkt onder Windows en er is ook een versie voor de Mac. De taal is Nederlands.

De vraagsteller gebruikt de klantmodule en de VraagBaak-medewerker de volledige versie.

Hieronder een beeld van TeamViewer. Zie voor verdere informatie ook www.CompUsers.nl onder VraagBaak - Remote hulp.

Voor de Linuxklanten geldt het volgende. Dit soort programma zit gewoon standaard bij de mainstream Linuxdistributies. In KDE heb je krfb/krdc, en in Gnome vino/vinagre als server/client. Het zijn implementaties van VNC, dat gebruik maakt van het RFB-protocol. Ze zouden met elke andere VNC-server/client moeten kunnen 'praten'.

Wij hopen dat de VraagBaak Remote Hulp een goede ondersteuning biedt voor de CompUsersleden thuis.

